

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Митні формальності при експорті молока»

Студента 2 курсу, 9м групи
спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації «Митна справа»

Харченка Володимира
Леонідовича

Науковий керівник
канд. хім. наук, доцент

Калуга Ніна
Василівна

Науковий консультант
канд. техн. наук, доцент

Марчук Наталія
Богданівна

Гарант освітньої програми
д-р техн. наук, професор

Мережко Ніна
Василівна

Київ 2021

Вставити Завдання по ВКР

Вставити Завдання по ВКР

АНОТАЦІЯ

Харченко В.Л. Митні формальності при експорті молока.

У роботі охарактеризовано тенденції розвитку ринку молока в Україні. Проаналізовано нормативно-правову базу здійснення ідентифікаційної експертизи та митних формальностей при експорті молока. Надано характеристику асортименту молока, що виробляється в Україні. Проаналізовано вимоги до якості та безпечності молока. Обґрунтовано вибір критеріїв та методів ідентифікації молока для визначення коду згідно з УКТЗЕД. Наведено та проаналізовано результати ідентифікаційної експертизи зразків молока. На основі пакету документів було проаналізовано особливості електронного декларування молока, вивчено особливості виконання митних формальностей при експорті молока..

Ключові слова: експорт, молоко, митні формальності, митне оформлення, ідентифікаційна експертиза.

SUMMARY

Kharchenko VL Customs formalities at milk export.

The paper describes the development trends of the milk market in Ukraine. The normative-legal base of identification examination and customs formalities at milk export is analyzed. The characteristic of the assortment of milk produced in Ukraine is given. Requirements for milk quality and safety are analyzed. The choice of criteria and methods of milk identification for determining the code according to UCGFEA is substantiated. The results of identification examination of milk samples are given and analyzed. On the basis of a package of documents the peculiarities of electronic milk declaration were analyzed, the peculiarities of customs formalities at milk export were studied.

Key words: export, milk, customs formalities, customs clearance, identification expertise.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади здійснення митних формальностей при експорті молока	8
1.1. Стан і динаміка ринку молока в Україні	8
1.2. Вимоги до безпечності та якості молока.....	13
1.3. Особливості здійснення митних формальностей при експорті молока.....	17
РОЗДІЛ 2. Ідентифікаційна експертиза молока для митних цілей.....	21
2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження.....	21
2.2. Аналіз асортименту молока вітчизняних виробників	23
2.3. Ідентифікаційна експертиза молока та оформлення її результатів.....	29
РОЗДІЛ 3. Митні формальності при експорті молока.....	36
3.1. Визначення коду молока згідно з УКТЗЕД.....	36
3.2. Електронне декларування молока в режимі експорту.....	41
3.3. Аналіз здійснення митних формальностей при експорті молока за митною декларацією	47
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55
ДОДАТКИ.....	62

ВСТУП

Молоко та молокопродукти є необхідними складниками добового раціону харчування кожної людини, оскільки у їхньому складі є незамінні для людського організму вітаміни, ферменти, мікроелементи, які не містяться в інших продуктах рослинного і тваринного походження [1]. Завдяки своїм функціональним властивостям, молокопродукти здатні посилювати імунітет та запобігати цілій низці захворювань, а також завдяки доступності для споживання входять до раціонів дієтичного та лікувального харчування.

Ринок молока і молочних продуктів є однією з найважливіших складових частин агропродовольчого ринку. Споживні властивості молока залежать головним чином від якості сировини та технології виробництва. Недотримання технологічних режимів під час виготовлення молока може призвести до порушення термінів його зберігання, погіршення його якості, псування.

Україна є визнаним експортером молочної продукції, яка має відповідати вимогам з точки зору якості і біологічної безпеки, прийнятим у країні-імпортері. Зокрема, вимоги, які висуває Європейське співтовариство до молочної продукції відповідно до законів ринку, значно ускладнюють стан вітчизняних виробників. Переважна частина вітчизняної молочної продукції не має шансів потрапити на європейський ринок, тобто фактично випускається виключно для внутрішнього споживання.

Важливим фактором при здійсненні митного оформлення молока та молокопродуктів є їх декларування. Надання недостовірних відомостей про молоко, зокрема його опису та класифікаційного коду згідно з УКТЗЕД, може призводити до порушення митних правил. Саме це зумовлює актуальність даного дослідження та визначає важливість ідентифікаційної експертизи молока для митних цілей, а також необхідність посилення контролю з боку митних органів при експорті даного товару.

Мета дослідження – аналіз митних формальностей, особливостей проведення ідентифікаційної експертизи молока при експорті.

Об'єкт дослідження – молоко, що експортується з України.

Предмет дослідження – ринок молока в Україні, його асортимент, критерії, методи та особливості проведення ідентифікаційної експертизи молока при експорті, а також порядок виконання митних формальностей згідно з митною декларацією.

Відповідно до мети роботи необхідно було розв’язати такі **завдання**:

- проаналізувати сучасний стан ринку молока в Україні;
- ознайомитись із законодавчою та нормативною базою, що регулює порядок виконання митних формальностей при експорті молока;
- проаналізувати вимоги до якості та безпечності молока;
- охарактеризувати асортимент молока на ринку України;
- здійснити вибір критеріїв, методів та засобів ідентифікації молока;
- провести ідентифікаційну експертизу молока та оформити її результати;
- визначити код молока згідно з УКТЗЕД;
- проаналізувати порядок виконання митних формальностей при експорті молока згідно з електронною митною декларацією.

Практична цінність роботи полягає у дослідженні тенденцій стану ринку молока в Україні; обґрунтуванні та розробленні критеріїв, методів та засобів ідентифікації молока.

Публікації. За результатами досліджень опублікована стаття «Ідентифікаційна експертиза молока» у збірнику наукових статей студентів «Митна справа: практичний аспект» (К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021).

Інформаційною базою дослідження були законодавчі та нормативні акти України; наукові праці зарубіжних і вітчизняних вчених; ресурси мережі Інтернет; статистичні дані Державної митної служби України, Державної служби статистики України.

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Робота містить 9 таблиць, 6 рисунків, список використаних джерел нараховує 58 найменувань. До роботи додаються 7 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ ПРИ ЕКСПОРТІ МОЛОКА

1.1. Стан і динаміка ринку молока в Україні

Світове виробництво молока невинно зростає, додаючи щороку в середньому 2% [2]. Найбільші виробники – ЄС, Індія та США, які втріох виробляють половину молока у світі. Китай виробляє лише 5% і ділить з Пакистаном 4-е та 5-е місця. У 2020 році Україна потрапила на 32 місце у рейтингу виробників молока (для порівняння – у 1991-1995 рр. Україна була на 6-му місці у світі за об'ємами виробництва молока) [3]. Коров'яче молоко, звичайно, є найпоширенішим. На його долю припадає 83% усього молока, яке виробляється у світі. Частка буйволового становить 13%, решта – козине, овече та інші види.

Основними експортерами молока та молокопродуктів у світі традиційно є США, Європейський Союз, Нова Зеландія, Австралія, Аргентина. ТОП-10 найбільших молочних компаній у світі включає такі компанії як «Dairy Farmers of America» (США), «Fonterra» (Нова Зеландія), «Group Lactalis» (Франція), «Arla Foods» (Данія) [4]. У 2018 р. уперше за останні роки до десятки світових лідерів з експорту молочної продукції ввійшла й Україна [5]. До речі, Нова Зеландія – унікальна країна з точки зору молочної промисловості. При населенні всього 4,6 млн чоловік вона має близько 5 млн корів і годує молочною продукцією багато країн світу. Головні покупці новозеландських молокопродуктів – Китай, США, Японія, країни Південно-Східної Азії та арабського світу.

За обсягами споживання свіжих молочних продуктів лідерами у світі є Індія, ЄС та Китай. Їх частка в загальному споживанні 23%, 11% і 10% відповідно. Загалом найбільші темпи зростання споживання свіжої продукції демонструє Туреччина – у середньому 9% щороку. Україна не входить до

десятки найбільших споживачів по жодному з основних молочних продуктів [2]. Науково обґрунтована норма річного споживання молочних продуктів у перерахунку на молоко становить 438 кг на особу, зокрема, молока – 182 кг [6]. В той же час реальні показники споживання питного молока в Україні складають в середньому 115 кг за рік.

На рис. 1.1 наведені статистичні дані щодо виробництва товарів товарної позиції 0401 згідно з УКТЗЕД (молоко та вершки, незгущені та без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин) за період 2016 – 2020 роки.

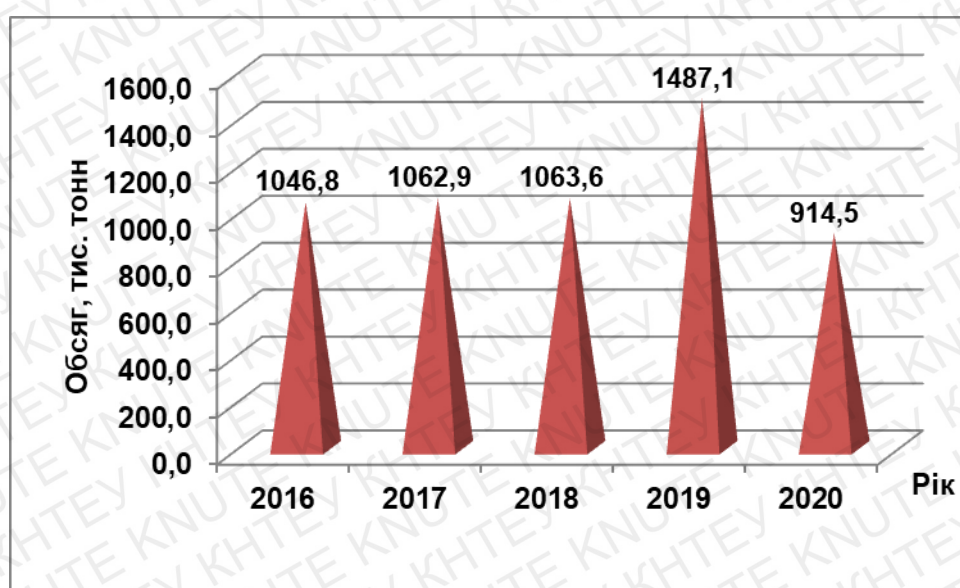

Рис. 1.1. Динаміка обсягів виробництва молока (товарна позиція 0401 згідно з УКТЗЕД) у 2016-2020 рр., тис. т [7]

Представлені на рис. 1.1 дані свідчать, що у 2016 - 2018 роках виробництво молока практично перебувало на одному рівні, не демонструючи різких перепадів, і становило від 1046,8 тис. т до 1063,6 тис. т. У 2019 році відбувається значне підвищення обсягів виробництва молока – на 423,5 тис. т (на 39 %). Проте у 2020 році виробництво молока різко знизилось проти 2019 року (на 61,5%). На думку експертів втрата інтересу до утримання корів в усіх категоріях господарств зумовлена щорічним подорожчанням кормів, енергоносіїв, ветпрепаратів, засобів гігієни, недосконалістю механізму

дотування сільськогосподарських товаровиробників та низьким рівнем державної підтримки молочного тваринництва. Крім того, в останні роки в Україні відбувається зменшення поголів'я корів. Починаючи з 2015 по 2020 рік включно воно скоротилося на 20% - у 2015 р. (станом на 1 січня) налічувалося 2,2 млн. голів, а в 2020 р. (на 1 січня) - трохи менше 1,8 млн голів [8].

Експортно-імпортні операції з молоком, які були проаналізовані за даними митної статистики, засвідчили наступні тенденції (рис. 1.2) [9, 10]. Показники обсягів імпорту молока постійно зростають. Якщо у 2016 році обсяг імпорту склав 1,06 млн. дол.США, то у 2017 році – 1,44 млн. дол.США (зростання на 35,9 %), у 2018 році – 2,07 млн. дол. США (збільшення на 43,2 %), у 2019 році – 3,57 млн. дол. США (ріст на 72,8 %). У 2020 році відбувається різке зростання імпорту молока порівняно з 2019 роком – у 3,3 рази. Ці тенденції підтверджуються і показниками обсягів імпорту молока в натуральних величинах (рис.1.2, б).

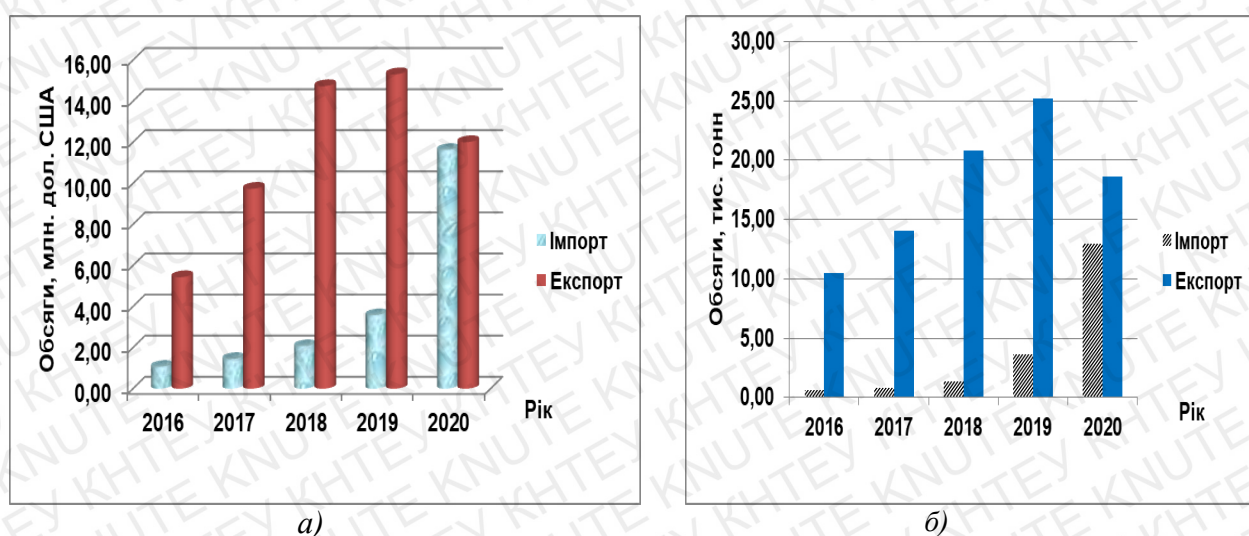

Рис. 1.2. Динаміка імпортно-експортних операцій України з молоком (товарна позиція 0401 згідно з УКТЗЕД) у 2016-2020 рр.: а- млн. дол. США, б – тис. т [9, 10]

Динаміка обсягів експорту молока має дещо іншу картину. В період з 2016 року по 2019 рік експортний потенціал України нарощувався з 5,43 млн. дол.США до 15,31 млн. дол. США (зростання у 2,8 разів). Проте у 2020 році було експортовано молока лише на суму 12,0 млн. дол. США (зменшення на

27,5%). Якщо провести аналіз експорту молока в натуральному вираженні, то у 2020 році цей показник знизився порівняно з 2019 роком на 35,2 %. Спадна тенденція експортних поставок молока є досить негативним фактором, який висвітлює наявні проблеми вітчизняної молокопереробної галузі.

В цілому в період 2016-2019 роки експорт молока значно перевищував імпорту: у 2016 р. – у 4,4 рази; у 2017 р. – у 6,7 разів; у 2018 р. – у 7,1 рази; у 2019 р. – у 4,3 рази. Однак у 2020 році обсяги по експорту та імпорту молока практично зрівнялися – експорт домінує лише на 3,3%. Склалася парадоксальна ситуація: Україна одночасно нарощує і експорт, й імпорту молока.

До України молоко ввозиться переважно з країн-членів ЄС – Польщі, Німеччини, Бельгії, Франції (рис. 1.3, а,в) [10, 11].

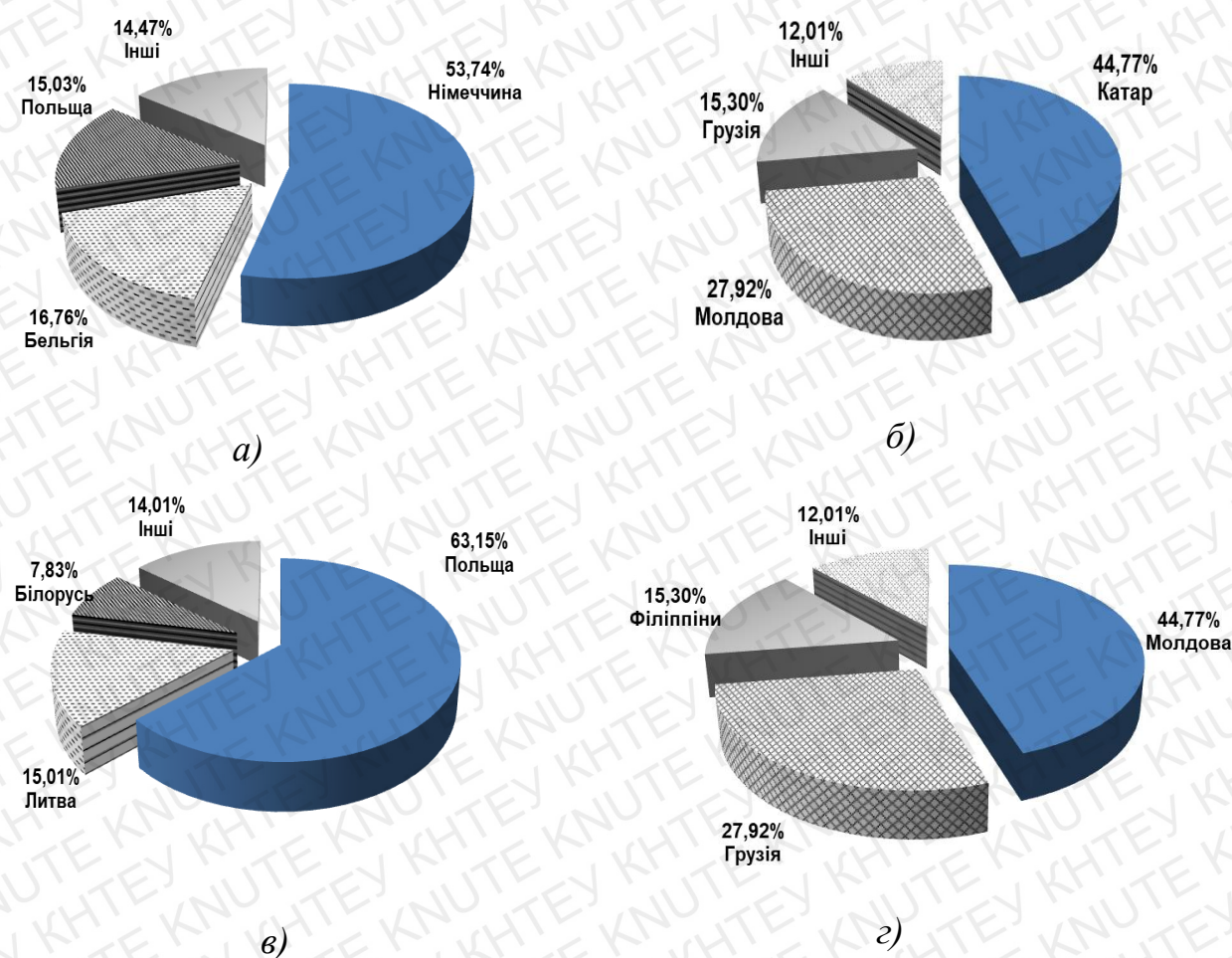

Рис. 1.3. Структура імпорту в Україну та експорту з України молока (товарна позиція 0401 згідно з УКТЗЕД) із зазначенням країн-контрагентів у 2017 р. (а - імпорту, б - експорту) та 2020 р. (в - імпорту, г - експорту), %

У 2016-2019 роках ці країни склали трійку лідерів країн-експортерів молока до України. У 2020 році основним контрагентом була Польща (50,0% від загальної кількості ввезеного молока до України), до якої приєдналися Литва (15,0 %) та Білорусія (7,8 %).

Традиційними країнами-імпортерами українського молока на протязі 2016-2020 років є Молдова і Грузія. Так, у 2017 році частка експорту молока до Молдови складала 27,9 %, у 2020 р. – 44,8 % (рис. 1.3,б). Частка Грузії за цей період в середньому складала біля 25 %. Україна активно почала виходити на ринки, які належать до азійського та африканського регіонів. Значна частка обсягів експорту молока припадає на такі країни, як Філіппіни, Катар, Лівія.

У 2016 році в рамках вільної торгівлі між Україною та ЄС для молочної продукції України було офіційно відкрито доступ до ринку ЄС. Тоді перші 10 українських виробників отримали дозвіл на експорт молочної продукції на ринок ЄС. На сьогодні кількість затверджених експортерів з України перевищує 20 підприємств [12]. Для отримання преференційного доступу на ринок ЄС необхідно підтвердити походження товару з України та отримати сертифікат EUR.1 (видається митницями безоплатно на кожну партію товару). Зокрема, у 2021 році діють такі безмитні тарифні квоти (ставка ввізного мита ЄС - 0%) на товар «Молоко, вершки, згущене молоко та йогурти» - 10000 тонн.

До числа найбільших виробників молока, які постачають свою продукцію на вітчизняний ринок та експортують за кордон, входять: АТ «Молочний альянс» (ТМ «Яготинське»), АТ «Danone Ukraine» (ТМ «Простоквашино»), АТ «PepsiCo Ukraine» (ТМ «Слов'яночка»), ТОВ «Молочна компанія Галичина» (ТМ «Галичина»), ТОВ «Люстдорф» (ТМ «Селянське»), ТОВ «ФУД Девелопмент» (ТМ «Ферма»), ПрАТ «Кагма» та інші [1, 2, 12].

Таким чином, на основі даних статистики можна стверджувати, що сальдо по зовнішньоторговельних операціях в Україні з молоком є позитивним, що свідчить про перевагу експортних операцій над імпортними. Проте у 2020 році значно зросли обсяги імпортової молокопродукції, що свідчить про наявні проблеми вітчизняної молокопереробної галузі. За оцінками Асоціації

виробників молока в результаті такого зростання імпорту молочних продуктів з країн Європи Україна втратила понад 150 тис. робочих місць та щонайменше 1 млрд. грн надходжень до бюджету [5]. Для відновлення молочної галузі важливо вирішити такі проблеми, як переоснащення молокозаводів новим обладнанням, що відповідає сучасному технологічному рівню; розвиток ринкової інфраструктури; недостатність сировинних ресурсів; підвищення якості продукції та її відповідність стандартам Європейського Союзу тощо [13]. Внаслідок цього можливе зниження собівартості продукції та цін реалізації. З подоланням цих проблем вітчизняна молокопродукція має всі шанси вийти на міжнародний ринок і завоювати лідируючі позиції на ньому.

1.2. Вимоги до безпечності та якості молока

Молочна продукція є ваговою частиною продовольчого ринку й посідає провідне місце в забезпеченні продовольчої безпеки України. Важливим фактором збільшення виробництва молочних товарів, в першу чергу молока, його асортименту та підвищення ефективності виробництва є безпечність та якість продукції.

Правові та організаційні основи забезпечення безпечності та якості молока і молочних продуктів для життя та здоров'я населення визначає Закон України від 24.06.2004 №1870-IV «Про молоко та молочні продукти» [14]. Відповідно до статті 4 цього Закону молоко, молочна сировина і молочні продукти, що виробляються в Україні та ввозяться на митну територію України, повинні відповідати показникам безпечності та якості для харчових продуктів, які встановлені нормативно-правовими актами України. Згідно цього Закону у виробництві традиційних молочних продуктів забороняється використовувати жири та білки немолочного походження, а також будь-які стабілізатори і консерванти.

Вимоги до безпечності та якості молока визначаються також Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових

продуктів» [15], наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.03.2019 № 118 «Про затвердження Вимог до безпечності та якості молока і молочних продуктів» [16], нормуються ДСТУ 2661:2010 «Молоко коров'яче питне. Загальні технічні умови.» [17].

Якість молока повинна відповідати органолептичним, фізико-хімічним, мікробіологічним показникам, які зазначені в ДСТУ 2661:2010.

За органолептичними показниками молоко питне повинно відповідати вимогам, зазначеним у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Органолептичні показники молока питного

Показник	Характеристика
Зовнішній вигляд та консистенція	Однорідна рідина без осаду, пластівців білка та грудочок жиру
Смак і запах	Чисті, без сторонніх, не притаманних свіжому молоку присмаків та запахів. Для пастеризованого та ультрапастеризованого молока – з легким присмаком пастеризації; пряженого і стерилізованого молока – виражений присмак пастеризації
Колір	Білий, рівномірний за всією масою; для пряженого молока – від світло-кремового до темно-кремового відтінку; стерилізованого – з легким кремовим відтінком; нежирного – зі злегка синюватим відтінком; пряженого молока – може бути зі злегка буруватим відтінком

Фізико-хімічні показники молока питного, які встановлює ДСТУ 2661:2010, наведені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Фізико-хімічні показники молока питного

Показник	Норма
1	2
Масова частка жиру, %	Від 1,0 до 6,0 включно
Масова частка білка, %, не менш, ніж:	
нежирного	3,00
з масовою часткою жиру від 1,00 % до 2,45 %	2,90
з масовою часткою жиру від 2,50 % до 4,55 %	2,80
з масовою часткою жиру від 4,60 % до 6,00 %	2,70
Титрована кислотність, °Т, не більш, ніж:	
пастеризованого, пряженого	21
ультрапастеризованого, стерилізованого	20

Закінчення табл. 1.2

1	2
Густина, кг/м ³ , не менш, ніж:	
нежирного	1030
з масовою часткою жиру 1,00 – 2,45 %	1028
з масовою часткою жиру 2,50 – 4,55 %	1027
з масовою часткою жиру 4,60 – 6,00 %	1023
Група чистоти, не нижче, ніж	1
Температура під час випуску з підприємства, °С:	
пастеризованого, пряженого ультрапастеризованого, стерилізованого	4 ± 2 1 – 25

За мікробіологічними показниками молоко питне повинно відповідати вимогам, зазначеним у табл. 1.3. Вміст токсичних елементів у молоці питному не має перевищувати гранично допустимих рівнів, мг/кг: свинець – 0,14; кадмій – 0,03; миш'як – 0,05; ртуть – 0,005; мідь – 1,0; цинк – 5,0. Допустимий вміст антибіотиків - менше 0,01 мг/кг.

Таблиця 1.3

Мікробіологічні показники молока питного

Показник	Норма
Кількість мезофільних аеробних та факультативно-анаеробних мікроорганізмів (КМАФАнМ), у 1,0 см ³ продукту, КУО, не більше, ніж: пастеризованого	1×10 ⁵
пряженого	2,5×10 ³
Бактерії групи кишкової палички (колі-форми), в 0,1 см ³	не дозволено
Патогенні мікроорганізми, в 25 см продукту, зокрема:	
Salmonella	не дозволено
L. monocytogenes	не дозволено
Staphylococcus aureus, у 1,0 см ³ продукту	не дозволено

Молоко питне перевозять усіма видами транспорту в критих транспортних засобах або авторефрижераторах згідно з чинними правилами перевезення вантажів, що швидко псуються. Транспортні засоби, що перевозять молоко питне, повинні бути чисті та продезінфіковані.

Строки зберігання питного молока є такими:

- молоко пастеризоване та пряжене зберігають за температури (4 ± 2) °С:
  - у пакетах з поліетиленової плівки — не більше ніж 72 год;

- у пакетах з комбінованого матеріалу, пляшках з полімерних матеріалів - не більше ніж 7 діб;
- молоко стерилізоване та ультрапастеризоване зберігають за температури від 1 °С до 25 °С за відсутності сонячного світла:
  - для молока ультрапастеризованого — не більше ніж 45 діб;
  - для молока стерилізованого — не більше ніж 90 діб.

Молоко пакують у спожиткове пакування - пакети з поліетиленової плівки з внутрішнім чорним покриттям, пляшки з полімерних матеріалів, у спожиткове асептичне пакування - пакети типу «Тетра-Брік-Асептик» або «Тетра-Фино-Асептик» та інше спожиткове асептичне пакування вітчизняного виробництва згідно з чинними нормативними документами або закордонного виробництва, дозволені для контакту з харчовими продуктами.

Поширеним дефектом молока є його фальсифікація [18]. Фальсифікація молока найчастіше зумовлена прагненням виробника здешевити сировинну базу, подовжити термін придатності, знизити кислотність молока, пригнітити ріст мікроорганізмів, які призводять до швидкого псування, збільшити масову частку жиру в молоці, тощо. Способами фальсифікації, зокрема, є:

- розведення водою;
- додавання речовин лужного характеру (з метою зменшення кислотності прокислого молока до нього можуть додавати соду, аміак, крейду);
- додавання крохмалю або борошно (з метою підвищення густини знежиреного молока та надання йому чисто білого кольору);
- додавання саліцилової або борної кислоти (з метою збільшення терміну його зберігання).

Оскільки вітчизняна молокопродукція експортуються на ринки країн ЄС, то при ввезенні молока та молочних продуктів у країни ЄС необхідно дотримуватися правил, що гарантують їх безпечність. Вимоги до якості та безпечності товарів в ЄС дуже високі, і продукція, яка відповідає вимогам ЄС, вільно продається в інших країнах.

Вимоги ЄС до підприємств з виробництва та переробки молока регулюються Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 852/2004 «Про гігієну харчових продуктів» [19], Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 853/2004 «Про встановлення спеціальних гігієнічних правил для харчових продуктів тваринного походження» [20], а Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 854/2004 «Про встановлення особливих правил організації офіційного контролю над продукцією тваринного походження, призначеною для споживання людиною в їжу» [21] передбачає проведення відомчого контролю певних виробів, продуктів тваринного походження, призначених для споживання людиною. Мікробіологічний контроль та показники під час виробничого процесу та у кінцевому продукті регламентуються в Регламенті ЄС № 2073/2005 «Про мікробіологічні критерії харчових продуктів» [22].

Таким чином, вимоги до якості та безпеки молока чітко регламентовані та визначаються низкою законодавчих актів та нормативних документів, головним з яких є ДСТУ 2661:2010 «Молоко коров'яче питне. Загальні технічні умови.». Крім того, вітчизняні експортери молока повинні дотримуватись норм щодо безпеки та якості харчової продукції, які визначаються відповідними Регламентами ЄС.

1.3. Особливості здійснення митних формальностей при експорті молока

Зовнішньоекономічна діяльність є однією із основних форм економічних взаємовідносин України з іноземними країнами. Чільне місце у зовнішньоекономічній діяльності займає зовнішня торгівля, метою і завданням якої є підвищення економічного розвитку України, покращення добробуту її населення та зміцнення позицій на світовому ринку [23].

Нормативно-правові засади здійснення митного оформлення молока в режимі експорту визначені Митним кодексом України [24]. При експорті

молока здійснюються митні формальності, тобто сукупність дій, що підлягають виконанню відповідними особами і митними органами з метою дотримання вимог законодавства України з питань митної справи. Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації регулюється наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 [25]. Цим наказом регламентуються документи, що застосовуються при виконанні митних формальностей, подання митної декларації, особливості виконання митних формальностей за попередньою митною декларацією, унесення змін або відкликання митної декларації та оформлення картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні, випуску чи пропуску молока.

Основною умовою пропуску та переміщення молока через митний кордон України в режимі експорту є декларування відповідно до вимог митного українського законодавства. Молоко декларується шляхом заявлення за встановленою формою точних відомостей та даних про товар, мету його переміщення через митний кордон України, а також відомостей, які необхідні для його митного оформлення та митного контролю. Декларування здійснюється відповідно Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа, що затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 №651 [26]. Декларування молока здійснюється із застосуванням відомчих класифікаторів інформації з питань митної справи, які затверджені наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 (класифікатор типів декларацій, класифікатор митних режимів, класифікатор особливостей переміщення товарів через митний кордон України, класифікатор умов поставки, класифікатор характерів угод, класифікатор видів транспорту, класифікатор видів упаковок, класифікатор документів та інші) [27].

У підрозділі митного оформлення здійснюється розподіл електронних митних декларацій (ЕМД) між посадовими особами цього підрозділу для виконання митних формальностей. Для виконання митних формальностей під

час здійснення митного оформлення товарів застосовується автоматизована система митного оформлення (АСМО) [25].

Посадова особа митного органу для виконання митних формальностей за відповідною митною декларацією призначається в автоматичному режимі АСМО в порядку черговості надходження митних декларацій для митного оформлення. Митні формальності виконуються одноосібно посадовою особою ПМО, призначеною для виконання митних формальностей за відповідною ЕМД. Результати виконання митних формальностей вносяться посадовою особою митного органу, яка виконувала відповідну митну формальність, у встановленому порядку до АСМО.

Виконання митних формальностей при експорті молока передбачає перевірку задекларованого коду молока згідно з УКТЗЕД, яка затверджена Законом України «Про Митний тариф України» від 04.06.2020 № 674-IX «Про Митний тариф України» [28],

До законодавчо-нормативної бази, яка використовується при здійсненні митного оформлення експорту молока, відноситься також Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [29], оскільки ним встановлені положення щодо застосування таких заходів нетарифного регулювання як ліцензування та квотування. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 № 1329 «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2021 рік» експорт молока не підпадає під режим ліцензування та квотування у поточному році [30].

При експорті молока в рамках проведення митних формальностей може проводитись експертиза цього товару для митних цілей, зокрема, з метою встановлення достовірності задекларованого коду молока згідно з УКТЗЕД. Глава 50 Митного кодексу України «Митні експертизи» передбачає проведення експертизи товарів в митній справі, якщо виникає потреба в спеціальних знаннях або у використанні спеціального обладнання для встановлення таких характеристик [24]. Найбільш важливу роль у проведенні експертизи для митних цілей відіграє Спеціалізована лабораторія з питань експертизи та

досліджень Держмитслужби України. Проведення експертизи молока регулюється Порядком взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів ДФС із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), що затверджений наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058 [31]. Цим наказом затверджені також нормативи взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи). Для молока, яке класифікується в товарній групі 04 «Молоко та молочні продукти, натуральний мед, інші харчові продукти тваринного походження, яйця птиці», мінімальна норма, яка потрібна для проведення досліджень – 0,5 л/кг, але не менше 1 упаковки для роздрібної торгівлі; мінімальна норма молока для контрольного зразка – 0,5 л/кг, але не менше 1 упаковки для роздрібної торгівлі.

З метою забезпечення вибіркості митного контролю при здійсненні митних формальностей застосовується система управління ризиками з використанням інформаційних технологій. Наказом Міністерства фінансів України від 31.07.2015 р. № 684 [32] затверджено порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю під час переміщення товарів, у тому числі і молока, через митний кордон України.

Таким чином, здійснення митних формальностей при експорті молока включає низку нормативно-правових актів, якими повинні керуватися посадові особи митних органів, виконуючи завдання, покладені на Держмитслужбу України.

РОЗДІЛ 2

ІДЕНТИФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА МОЛОКА ДЛЯ МИТНИХ ЦІЛЕЙ

2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження

Під час проведення митних формальностей при митному оформленні молока в режимі експорту згідно з митною декларацією № UA209140/2021/006022 (дод. А) посадовою особи Галицької митниці Держмитслужби було відібрано зразки молока та передано на дослідження до Спеціалізованої лабораторії з питань експертизи та досліджень Держмитслужби для проведення ідентифікаційної експертизи з метою перевірки достовірності задекларованого коду згідно з УКТЗЕД [31].

В даній роботі для дослідження також було додатково обрано три зразки молока, які представлені на ринку України. Таким чином, об'єктами ідентифікаційної експертизи є такі зразки вітчизняного молока (табл. 2.1):

- зразок №1 – молоко питне ультрапастеризоване 2,5% ТМ «Галичина», товар декларується в МД № UA209140/2021/006022;
- зразок №2 – молоко питне ультрапастеризоване 2,5% ТМ «Селянське»;
- зразок №3 – молоко питне ультрапастеризоване 2,5% ТМ «Біла лінія»;
- зразок №4 – молоко питне пастеризоване 2,6% ТМ «Яготинське».

Загальна схема досліджень молока наведена на рис. 2.1.

При проведенні ідентифікаційної експертизи молока використовували аналітичний, органолептичний та вимірювальний методи. За допомогою аналітичного методу була визначена повнота маркування молока, тобто встановлення наявності передбачених Законом України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» [33] та чинною нормативною документацією даних на споживчій тарі: маркування українською мовою із зазначенням назви продукції, назви та адреси виробника, товарного знаку, маси нетто, дати виготовлення, номінального об'єму, складу, енергетичної цінності, дати виготовлення, умов зберігання та термін придатності.

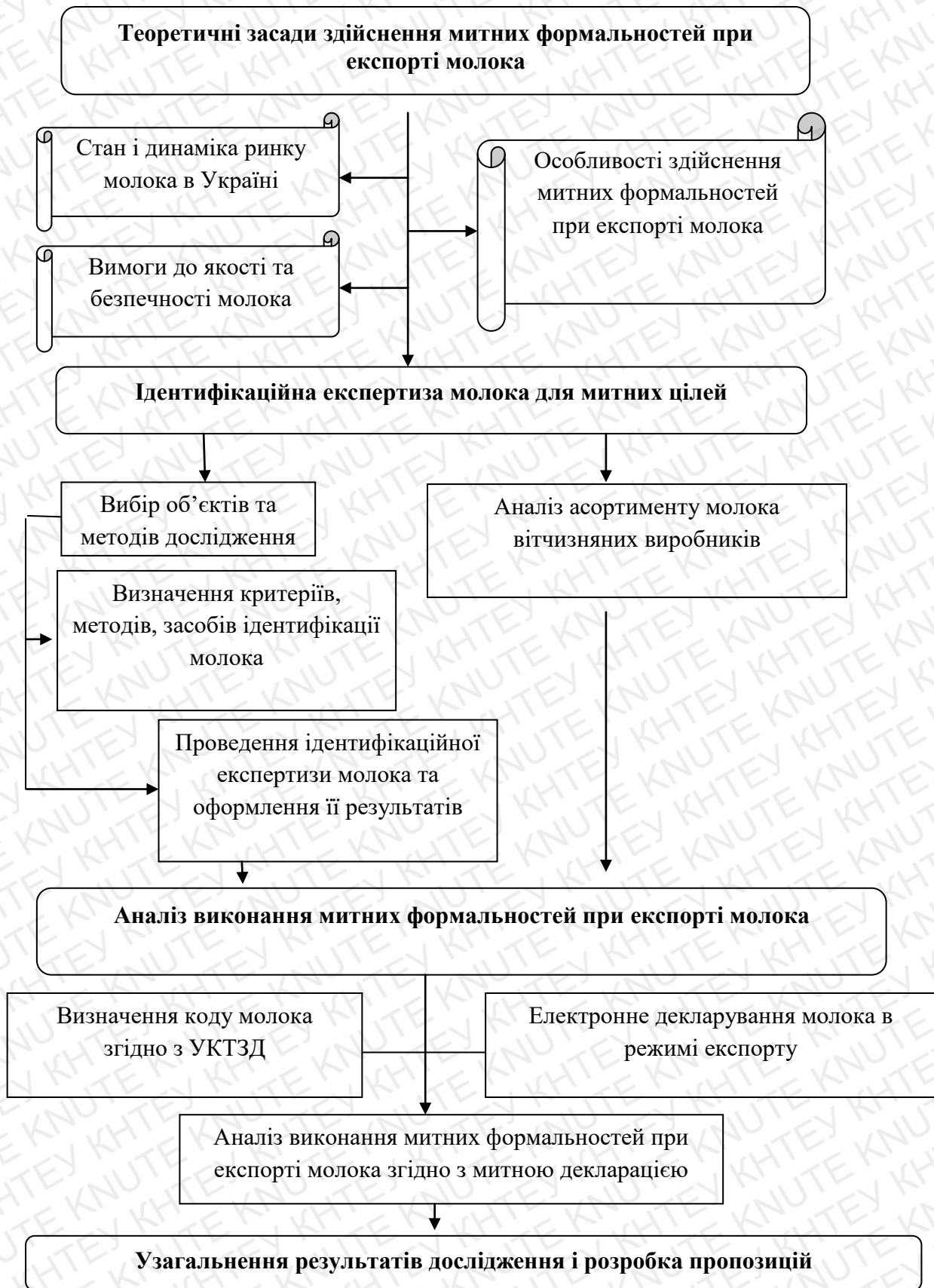

Рис 2.1. Схема дослідження молока

За допомогою органолептичного методу було визначено консистенцію, колір, смак та запах досліджуваного об'єкту. За допомогою вимірювального методу були визначені фізико-хімічні показники молока: масова частка жиру, масова частка білка та маса нетто.

Органолептичні показники молока досліджували за ДСТУ 2661–2010 «Молоко коров'яче питне.» [17].

Масову частку жиру в молоці визначали кислотним методом згідно з ДСТУ ISO 11870:2007 «Молоко і молочні продукти. Визначення масової частки жиру. Загальні рекомендації щодо використання методів із застосуванням жиромірів.» [34]. Цей спосіб є стандартним і заснований на розчиненні сірчаною кислотою білків молока, у тому числі і білкової оболонки жирових кульок, внаслідок чого жир виділяється в чистому вигляді. Масову частку білка визначали рефрактометричним методом згідно [17,35]. Цей метод заснований на встановленні різниці показників заломлення променя світла після проходження його через молоко і одержаної з нього безбілкової сироватки. Масу нетто зразків молока визначали згідно з ДСТУ 6066:2008 «Молоко та молочні продукти. Методики визначання температури і маси нетто.» [36].

Таким чином, для дослідження було обрано 4 зразки молока вітчизняних виробників. Для проведення ідентифікаційної експертизи молока було обрано аналітичний, органолептичний та вимірювальний методи дослідження.

2.2. Аналіз асортименту молока вітчизняних виробників

Питне молоко характеризується високими споживними властивостями, які визначаються його хімічним складом, засвоюваністю, енергетичною цінністю, органолептичними показниками, використанням. На українському ринку представлений досить різноманітний асортимент питного молока.

Згідно з ДСТУ 2661–2010 «Молоко коров'яче питне. Загальні технічні умови.» [17] та ДСТУ 2212:2003 «Молочна промисловість виробництво молока та кисломолочних продуктів. Терміни та визначення понять.» [37] молоко,

склад якого приведено у відповідність до регламентованого значення масової частки жиру і (або) білка та сухих речовин та піддане тепловій обробці з подальшим охолодженням, називається питним коров'ячим молоком.

Питне молоко класифікують за способом термічної обробки, вмістом жиру і добавок, способом упакування.

За способом обробки молоко коров'яче питне виробляють:

- пастеризоване (оброблене за температури від 650С до 990С з відповідним витримуванням);
- пряжене (оброблене за температури понад 950С з витримуванням, яке має специфічні смак, колір і аромат);
- ультрапастеризоване (оброблене протягом декількох секунд за температури понад 1350С);
- стерилізоване (оброблене за температури понад 1000С з відповідним витримуванням).

Залежно від масової частки жиру питне молоко буває:

- нежирне (з масовою часткою жиру не більше ніж 1,0 %);
- з масовою часткою жиру від 1,0 % до 6,0 %.

За способом упакування молоко питне виробляють у:

- скляних пляшках;
- пакетах з поліетиленової плівки з внутрішнім чорним покриттям;
- пляшках з полімерних матеріалів;
- асептичному пакуванні - пакети типу «Тетра-Брік-Асептик» або «Тетра-Фино-Асептик». Асептична упаковка - це шестишаровий комбінований матеріал, який складається з картону, поліетилену і алюмінієвої фольги. Кожен шар упаковки виконує свою функцію. Картон забезпечує упаковці жорсткість і зручну для зберігання і транспортування форму, шари поліетилену оберігають від вологи і забезпечують герметичність, шар алюмінієвої фольги захищає від світла і повітря. Таким чином, багатошаровий асептичний матеріал забезпечує тривале безпечне зберігання продукту, створюючи ефективний бар'єр проти бактерій і інших зовнішніх небажаних дій.

Від того, якому виду термічної обробки піддається молоко в процесі виробництва, та від виду пакувальних матеріалів залежить і його термін зберігання.

Питне молоко може бути відновленим згідно з ДСТУ 2212:2003 [37]. Відновлене молоко одержують у разі розчинення сухого молока у воді та нормалізації за вмістом молочного жиру. Відновлене молоко за складом відповідає натуральному, а за смаковими якостями та біологічною цінністю майже не поступається перед звичайним пастеризованим молоком.

Для розчинення сухого молока застосовують питну кип'ячену воду, нагріту до температури 45 – 50 °С. Після розчинення порошку продукт фільтрують, гомогенізують, пастеризують, охолоджують і розливають.

Питне молоко може бути вітамінізованим, тобто збагаченим вітамінами. Вітамінізоване молоко за смаком і фізико-хімічними властивостями відрізняється від пастеризованого лише тим, що після його нормалізації і пастеризації, до молока додають аскорбінову кислоту (вітамін С) або її солі.

В Україні також розроблено технологію добавляння до молока вітамінів А і D. У зарубіжних країнах питне молоко, як правило, збагачують одним або кількома вітамінами, а інколи й препаратами заліза та йоду. Наприклад, у США все питне молоко гомогенізують і збагачують вітамінами А, D, В1, В2, РР, інколи С і додають солі заліза [37].

Асортимент молока включає також молоко солодове – пастеризоване молоко з добавкою солодового екстракту, увареного під вакуумом водного екстракту із пророслих зерен ячменю до концентрації сухих речовин 70 %. Солодові екстракти мають високу біологічну цінність, зумовлену багатим вітамінним і мінеральним складом, а також високим вмістом вільних амінокислот. Додавання солодового екстракту підвищує біологічну цінність пастеризованого молока і надає йому приємного солодкуватого присмаку.

На ринку України представлено також молоко з какао – це пастеризоване молоко з додаванням 2,5 % какао і 12 % сахарози (цукру). Виготовляють з масовою часткою жиру 1,0 і 3,2 %. Наповнювачі вносять у молоко,

нормалізоване за вмістом жиру. Із какао-порошку попередньо готують сироп. Органолептичні показники: смак напою – з вираженим присмаком какао; колір – рівномірний, зумовлений кольором наповнювача; консистенція – однорідна, у міру в'язка, з незначним осадом какао.

До числа найбільших компаній -виробників молока на території України належать: АТ «Молочний альянс», ТОВ «Люстдорф», АТ «Danone», «PepsiCo», «Терра Фуд», ПрАТ «Кагма», ТОВ «Молочна компанія Галичина» та інші [1, 12]. Асортимент питного молока провідних вітчизняних виробників наведено в табл. 2.1 [39-45].

Так, група компаній АТ «Молочний Альянс» є найбільшим національним виробником основних видів натуральної молочної продукції, до складу якої входять 8 потужних молокопереробних підприємств: Пирятинський, Баштанський, Городенківський, Новоархангельський сирзаводи, Яготинський маслозавод, спеціалізований завод із виробництва дитячого молочного харчування «Яготинське для дітей», Золотоніський маслоробний комбінат та Тростянецький молочний завод. Найвідоміші бренди молока питного АТ «Молочний Альянс» - «Яготинське», «Яготинське для дітей», «Славія». З метою поліпшення якості продукції на Яготинському маслозаводі встановлено сучасне високотехнологічне обладнання закритого циклу від світових виробників, яке виключає безпосереднє втручання людини у виробничий процес. Це гарантує безпеку і якість продукту.

До складу підприємства ТОВ «Люстдорф» входить високотехнологічна, модернізована сучасними технічними засобами виробнича база Іллінецького молочного заводу (Вінницька обл.), сертифікована за міжнародними стандартами управління якістю та безпекою харчових продуктів. Регіональні відділення прямої дистрибуції в десяти містах України: Києві, Львові, Одесі, Харкові, Дніпрі, Запоріжжі, Вінниці, Миколаєві, Луцьку, Кривому Розі. Компанія «Люстдорф» виготовляє понад 100 найменувань молочної продукції під досить відомими та популярними торговими марками: «Селянське», «На здоров'я», «Бурьонка», «Смачно шеф», «Весела бурьонка», «Despicable Me».

Таблиця 2.1

Асортимент питного молока вітчизняних виробників [39 - 45]

Виробник	Логотип торгової марки	Вид молока	Масова частка жиру, %	Маса пакування, г	Тип упаковки
АТ «Молочний Альянс» [28]		Пастеризоване Ультрапастеризоване Пряжене Вітамінзоване Молоко з како	1,0 2,6 3,2	200 450 500 900 1500 2000	ПЕТ-пляшка Плівка Pure-Pak Sense Tetra-Fino-Aseptic
ТОВ «Люстдорф» [32]		Пастеризоване Ультрапастеризоване Пряжене	0,5 1,0 1,5 2,5 3,2 6,0	450 750 900 950 1500 2000	Tetra Brik Aseptic Tetra-Fino-Aseptic
АТ «PepsiCo»		Пастеризоване Ультрапастеризоване Пряжене	1,0 2,5 3,2 4,0	870 890 1000	ПЕТ-пляшка Плівка Pure-Pak Sense
ТОВ «Молочна компанія «Галичина»		Пастеризоване Ультрапастеризоване Пряжене	1,5 2,5 3,2	450 750 870 900 950	ПЕТ-пляшка Плівка Tetra-Fino-Aseptic
АТ «Danone. Ukraine» [29]		Пастеризоване Ультрапастеризоване Пряжене	1,0 2,5 3,2 4,0	870 890 950	ПЕТ-пляшка Плівка Pure-Pak Sense
«Терра Фудд»		Пастеризоване Ультрапастеризоване	0,5 1,5 2,5 3,2	840 900	ПЕТ-пляшка Плівка Tetra-Fino-Aseptic
ПрАТ «Кагма»		Пастеризоване Пряжене	1,5 2,5 3,2 4,0	460 920	Плівка

Виробництво молочної продукції ТОВ «Молочна компанія Галичина» сертифіковане згідно вимог міжнародного стандарту безпеки харчових продуктів IFS Food 6.1, який відноситься до категорії найвищих міжнародних стандартів у сфері безпеки харчових продуктів.

До списку лідерів молочної галузі потрапили не тільки українські переробники молока, а й транснаціональні компанії, в яких налагоджено виробництво в Україні. «Danone Україна» – провідна глобальна компанія, яка представлена в Україні двома напрямками бізнесу: молочна продукція та продукти дитячого харчування [46].

Аналіз асортименту вітчизняних виробників показав, що майже кожен виробник випускає молоко питне різних видів (пастеризоване, ультрапастеризоване пряжене) з різною масовою часткою жиру та з різною масою упаковки. Найбільш широкий асортимент молока питного характерний для АТ «Молочний Альянс», найменший – для ПрАТ «Кагма».

Отже, молочна промисловість України є надзвичайно потужна та налічує сильних, стабільних виробників, продукція яких оцінена за межами країни. Конкурентне середовище змушує виробників систематично працювати над удосконаленням асортименту, прагнути впроваджувати нові молочні продукти, які користуватимуться попитом у споживачів. Тобто, на сучасному етапі розвитку молочної промисловості України спостерігається переважно нецінова конкуренція – конкурентна боротьба ведеться у сфері формування ефективної асортиментної політики – молочні виробники експериментують та виготовляють найрізноманітнішу продукцію, змішують смаки, начинки, добавки, тестують різний склад із поживними елементами тощо. Підприємства-виробники пропонують споживачам нову продукцію, що відповідає найсучаснішим світовим зразкам [46].

Таким чином, асортимент питного молока на ринку України різниться за виробником, масовою часткою жиру, видом та масою упаковки.

2.3. Ідентифікаційна експертиза молока та оформлення її результатів

Ідентифікація товару в митних цілях дає змогу з'ясувати його приналежність товару до того чи іншого коду згідно з УКТЗЕД, що, в свою чергу, забезпечує достовірне декларування при обранні того чи іншого митного режиму [47].

З метою підтвердження відповідності органолептичних та фізико-хімічних показників, специфічних для молока, тим параметрам і властивостям, які зазначаються при етикетуванні молока, а також визначення коду молока згідно з УКТЗЕД було проведено ідентифікаційну експертизу даного товару.

У процесі ідентифікаційної експертизи молока встановлюють відповідності (тотожності) характеристик даним, зазначеним на маркуванні і/або в супровідних документах або інших засобах інформації, вимогам нормативних документів. Послідовність проведення ідентифікаційної експертизи здійснюється за наступними етапами [48]:

- вибір критеріїв, засобів та методів ідентифікації;
- проведення ідентифікаційної експертизи;
- аналіз результатів експертизи.

Для проведення ідентифікаційної експертизи молока були розроблені критерії, методи та засоби ідентифікації, наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Характеристика критеріїв, засобів та методів ідентифікації молока

Критерії	Засоби	Методи
Повнота маркування	Товар, Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» [33], товаросупровідна документація	Аналітичний
Зовнішній вигляд і консистенція	Товар, ДСТУ 2661:2010 [17]	Органолептичний
Смак і запах	ДСТУ 2661:2010 [17]	Органолептичний
Колір	ДСТУ 2661:2010 [17]	Органолептичний
Масова частка жиру, %	ДСТУ 2661:2010 [17], ДСТУ ISO 11870:2007 [34]	Вимірювальний
Масова частка білка, %	ДСТУ 2661:2010 [17]	Вимірювальний
Маса нетто, г	ДСТУ 2661:2010 [17], ДСТУ 6066:2008 [36]	Вимірювальний

Критерії ідентифікації – це характеристики товару, які дозволяють ототожнювати найменування представленого товару з найменуванням, що вказане в товаросупровідних документах та описовій частині відповідного коду згідно з УКТЗЕД [48]. З цією метою було проаналізовано класифікацію молока, що представлена в УКТЗЕД (див. п. 3.1), визначено основні класифікаційні ознаки, що покладені в основу побудови відповідних товарних позицій (це масова частки жиру та об'єм первинної упаковки). Критеріями ідентифікації молока обрано маркування, органолептичні показники (зовнішній вигляд, консистенція, колір, смак і запах) та фізико-хімічні показники (масова частка жиру та білка, маса нетто). Як засоби ідентифікації молока використовують товар, маркування, товаросупровідні (зовнішньоекономічний договір (контракт), рахунок-фактура (інвойс), міжнародні транспортні документи, специфікації тощо) та нормативні документи (табл. 2.2).

Результати дослідження маркування зразків молока наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Результати дослідження маркування зразків питного молока

Вимоги згідно з нормативними документами	Зразок			
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
				
1	2	3	2	5
Назва харчового продукту	Молоко питне ультрапастеризоване «Галичина», 2,5 % жиру	Молоко питне ультрапастеризоване «Біла лінія», 2,5 % жиру	Молоко питне ультрапастеризоване «Селянське», 2,5 % жиру	Молоко питне пастеризоване «Яготинське», 2,6 % жиру
Перелік інгредієнтів	Молоко коров'яче нормалізоване (100%)	Молоко коров'яче нормалізоване (100%)	Молоко коров'яче нормалізоване (100%)	Молоко коров'яче нормалізоване
Маса нетто, г	900	900	900	900
Кінцева дата споживання "вжити до"	20.01.2021	03.05.2021	25.05.2021	27.03.2021

Закінчення табл. 2.3

1	2	3	4	5
Умови зберігання та/або умови використання	За температури від +1 до +25°C за відсутності сонячного світла в герметично закритій тарі. Після відкривання зберігати за температури (4±2) °C не більше 72 годин в межах загального строку придатності	За температури від +1 до +25°C за відсутності сонячного світла в герметично закритій тарі. Після відкривання зберігати за температури (4±2) °C не більше 72 годин в межах строку придатності.	За температури від +1 до +25°C за відсутності сонячного світла в герметично закритій упаковці. Після відкриття упаковки вжити протягом 12 годин, зберігати в холодильнику при температурі від +1 до +5°C .	Зберігати при температурі (4±2)°C не більше 10 діб. Після відкриття пакування зберігати з закритою кришкою в холодильнику за температури (4±2)°C - не більше 24 годин.
Найменування та місцезнаходження оператора ринку.	ТОВ «Молочна компанія «Галичина», вул.Липинського, 54, м.Львів, 79024, Україна. Тел.: +380322326200. Адреса потужностей виробництва: вул. Б.Хмельницького, 120, м. Радехів, Львівська обл., 80200, Україна.	ТОВ «Молочна компанія «МІЛК ЛАЙН», вул. Узинська, 2, с. Томилівка, Білоцерківський район, Київська обл, 09172, Україна. Адреса потужностей виробництва: вул. Полковника Ганжі, 16, м. Тульчин, Вінницька обл., 23600, Україна. Гаряча лінія 0800503477.	Фірма «Люстдорф» у формі товариства з обмеженою відповідальністю, 22700, Україна, Вінницька обл., Іллінецький р-н., м. Іллінці, вул. Коцюбинського, буд. 1. Тел.: +380 (4345) 2-10-94	ТДВ «Яготинський маслозавод», вул.Шевченка, 213, м.Яготин, Київська обл., 07700, Україна. Тел.: +380457554174
Поживна (харчова) цінність на 100 г продукту	Енергетична цінність 220 кДж/ 53 ккал Жири – 2,5 г, з них насичені – 1,6 г. Вуглеводи – 4,7 г, в тому числі цукри – 4,7 г. Білки – 2,8 г. Сіль – 0,1 г.	Енергетична цінність 222 кДж/ 53 ккал Жири – 2,5 г, з них насичені – 1,8 г. Вуглеводи – 4,7 г, в тому числі цукри – 4,7 г. Білки – 2,8 г. Сіль – 0,1 г.	Енергетична цінність 218 кДж/ 52 ккал Жири – 2,5 г, з них насичені – 1,7г. Вуглеводи – 4,7 г, в тому числі цукри – 4,7 г. Білки – 2,8 г. Сіль – 0,1 г.	Енергетична цінність 224 кДж/ 53 ккал Жири – 2,6 г, з них насичені – 1,7 г. Вуглеводи – 4,7 г, в тому числі цукри – 4,7 г. Білки – 2,8 г. Сіль – 0,1 г
Позначення нормативного документу	ДСТУ 2661:2110	ДСТУ 2661:2110	ДСТУ 2661:2110	ТУ У 15.5-19492247-025-2004

Одержані дані показали, що всі досліджувані зразки молока різних торговельних марок та виробників відповідають встановленим вимогам чинних нормативних документів. Маркування досліджуваних зразків молока є максимально повним та містить усю необхідну інформацію для ідентифікації товару.

Аналіз маркування досліджуваних зразків засвідчив наявність на усіх зразках даних, передбачених Законом України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» [33], а саме: на споживчій тарі було маркування українською мовою із зазначенням назви продукції, назви підприємства виробника, адреси виробника, товарного знаку, назви продукції, маси нетто, дати виготовлення, вказані умови зберігання та строк придатності.

Органолептичні та фізико-хімічні показники досліджуваних зразків молока наведені в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Результати ідентифікаційної експертизи досліджуваних зразків молока

Критерії	Зразок			
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
Зовнішній вигляд і консистенція	Однорідна рідина без осаду, пластівців білка та грудочок жиру			
Колір	Білий, рівномірний за всією масою			
Смак і запах	Чистий, без сторонніх, не притаманних свіжому молоку запахів. Ледь солодкий. Наявний легкий присмак пастеризації	Чистий, без сторонніх запахів. Наявний легкий присмак пастеризації	Чистий, без сторонніх, не притаманних свіжому молоку запахів. Наявний солодкуватий присмак.	Чистий, без сторонніх, не притаманних свіжому молоку запахів. Наявний легкий присмак пастеризації
Масова частка жиру, %	2,50	2,49	2,49	2,60
Масова частка білка, %	2,80	2,80	2,80	2,80
Маса нетто, г	900	900±8	900	900±9

Вимоги до органолептичних показників якості молока наведено в ДСТУ 2661–2010 «Молоко коров'яче питне. Загальні технічні умови». Для проведення аналізу молоко наливають у стакан з лабораторного скла і розглядають при розсіяному світлі. При цьому звертають увагу на однорідність консистенції та відсутність осаду на дні склянки, а також на відсутність сторонніх відтінків. За зовнішнім виглядом і консистенцією молоко повинно бути однорідною рідиною без осаду. Колір пастеризованого молока білий з трохи жовтуватим відтінком. Смак і запах молока чисті, без сторонніх, невласливих молокаю присмаків і запахів.

Аналіз даних табл. 2.4 свідчить, що зовнішній вигляд, консистенція, колір, смак та запах усіх зразків відповідає ДСТУ 2661:2010 «Молоко коров'яче питне. Загальні технічні умови.» [17]. Для всіх зразків характерним є білий, рівномірний за всією масою колір, сторонні присмаки і запахи не виявлено, також відсутній осад, пластівці білка та грудочки жиру.

Фізико-хімічні показники молока визначали вимірювальними методами. Згідно з ДСТУ 2661:2110 масова частка жиру питного молока становить від 1,0 % до 6,0 %. Масова частка білка повинна бути не менше, ніж 2,8% для молока з жирністю від 2,50 % до 4,55 %. Дослідивши вміст жиру у відібраних зразках молока, було встановлено, що даний показник має незначні відхилення від даних, вказаних на маркуванні на упаковці для зразків № 2 та № 3.

В цілому результати досліджень показали, що жирність, вміст білка та маса нетто зразків молока відповідають заявленим даним і корелюють з нормованими значеннями.

За результатами дослідження зразка №1 складено висновок експерта № 31/2021 (дод. Л). Дослідження проводились у Львівському відділі експертиз та досліджень СЛЕД Держмитслужби України.

Кожен (досліджуваний та контрольний) з примірників проби (зразка) обов'язково маркується етикеткою (рис.2.2). На кожен примірник відібраної проби (зразка) товару накладається окреме митне забезпечення.

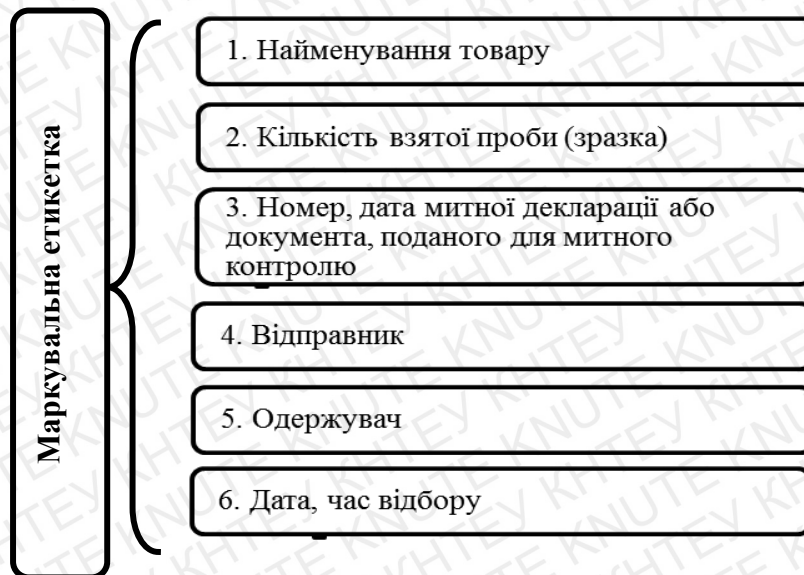

Рис.2.2. Інформація, що зазначається в маркувальній етикетці

У висновку експерта, зокрема, зазначено:

- 1) замовник – Галицька митниця Держмитслужби;
- 2) об'єкт(и) дослідження (експертизи) та реєстраційний(і) номер(и): проби товару, заявленого у графі 31 МД № UA209140/2021/006022, як товар №4 «Молоко тетрафіно без доданання цукру – 2,5%, ТМ Галичина, розфасоване у первинну упаковку по 900 г.». (гр. 33 МД – 0401 20 11 00), вх. СЛЕД від № 26.01.2021 №56/1-45.4);
- 3) матеріали і документи, надані експерту;
  - МД № UA209140/2021/006022;
  - зовнішньоекономічний договір № ЕК -07/20 від 01.01.2020;
  - рахунок-фактура (інвойс) № 06/01.2021 від 26.01.2021;
  - міжнародна автомобільна накладна (CMR) №0404097 від 26.01.2021;
  - сертифікат про походження товару форми СТ-1 № MD14600E165 2125651 від 26.01.2021;
- 4) обґрунтування та мета направлення запиту:
  - перевірка відповідності відомостей, занесених до гр. 31 «Опис товарів» товарам, заявленим до митного оформлення.

- перевірка правильності класифікації товарів, заявлених до митного оформлення.

5) завдання для дослідження:

- встановити органолептичні та фізико-хімічні показники товару;
- визначити характеристики товару, визначальні для його класифікації, використовуючи термінологію УКТЗЕД.

б) результати дослідження: наданий на дослідження зразок з маркувальною етикеткою «Товар № 1» ідентифікований як молоко питне з масовою часткою жиру 2,50%, масовою часткою білку – 2,80%, масою нетто – 900,00 г.

Отже, за результатами ідентифікаційної експертизи зразків молока вітчизняного виробництва слід зазначити, що молоко всіх торговельних марок за своїми показниками відповідає вимогам нормативних документів та товаросупровідної документації. Запропоновані критерії, методи і засоби ідентифікації молока дозволяють достовірно встановити його код згідно з УКТЗЕД, що дає можливість запобігти випадкам недостовірного декларування товару при переміщенні через митний кордон України.

РОЗДІЛ 3

МИТНІ ФОРМАЛЬНОСТІ ПРИ ЕКСПОРТІ МОЛОКА

3.1. Визначення коду молока згідно з УКТЗЕД

У міжнародній торгівлі обертається величезна кількість видів товарів. Для їх ідентифікації використовують товарну номенклатуру зовнішньоекономічної діяльності – систематизований перелік товарів, які перебувають у міжнародному товарообігу. Товарна номенклатура є класифікацією товарів, де кожному товару присвоєно певне умовне позначення у вигляді групи цифр – цифрового коду.

У нашій державі для класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон, використовується Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) [49].

УКТЗЕД - товарна номенклатура Митного тарифу України, затвердженого Законом України «Про Митний тариф України» від 04.06.2020 № 674-ІХ [28], що використовується для цілей тарифного та інших видів регулювання зовнішньоекономічної діяльності, ведення статистики зовнішньої торгівлі та здійснення митного оформлення товарів.

Основний принцип класифікації товарів полягає у її однозначності, тобто кожному товару має бути визначений один код. Для досягнення однозначності класифікації застосовуються примітки до розділів, груп, позицій, підпозицій УКТЗЕД, основні правила інтерпретації та пояснення до УКТЗЕД [50].

Декларант або уповноважена ним особа класифікує товари згідно з УКТЗЕД під час їх декларування. Посадові особи митного органу здійснюють контроль правильності класифікації товарів під час проведення митних формальностей при митному оформленні товарів. Обсяг контролю, достатнього для забезпечення додержання правил класифікації товарів, визначається на основі результатів застосування системи управління ризиками.

Порядок контролю правильності класифікації товарів затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 року № 650 [51].

Молоко згідно з УКТЗЕД відноситься до розділу I «Живі тварини; продукти тваринного походження», групи 04 «Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження, в іншому місці не зазначені», товарної позиції 0401 «Молоко та вершки, не згущені та без додавання цукру чи інших підсолоджувальних речовин» (табл. 3.1) [29].

Таблиця 3.1

Класифікація молока згідно з УКТЗЕД

Код товару	Опис товару
0401	Молоко та вершки, незгущені та без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин:
0401 10	- з вмістом жирів не більш як 1 мас. %:
0401 10 10 00	- - у первинних упаковках, об'ємом нетто не більш як 2 л
0401 10 90 00	- - інші
0401 20	- з вмістом жирів понад 1 мас. %, але не більш як 6 мас. %:
	- - не більш як 3 мас. %:
0401 20 11 00	- - - у первинних упаковках, об'ємом нетто не більш як 2 л
0401 20 19 00	- - - інші
	- - понад 3 мас. %:
0401 20 91 00	- - - у первинних упаковках, об'ємом нетто не більш як 2 л
0401 20 99 00	- - - інші
0401 40	- з вмістом жиру більш як 6 мас. %, але не більш як 10 мас. %:
0401 40 10 00	- - у первинних упаковках, об'ємом нетто не більш як 2 л
0401 40 90 00	- - інші
0401 50	- з вмістом жиру більш як 10 мас. %:
	- - не більш як 21 мас. %:
0401 50 11 00	- - - у первинних упаковках, об'ємом нетто не більш як 2 л
0401 50 19 00	- - - інші
	- - понад 21 мас. %, але не більш як 45 мас. %:
0401 50 31 00	- - - у первинних упаковках, об'ємом нетто не більш як 2 л
0401 50 39 00	- - - інші
	- - понад 45 мас. %:
0401 50 91 00	- - - у первинних упаковках, об'ємом нетто не більш як 2 л
0401 50 99 00	- - - інші

До товарної позиції 0401 включаються молоко та вершки, незалежно від того піддані вони чи ні пастеризації, стерилізації або консервуванню іншим способом, гомогенізації або пептонізації; проте не включаються молоко та вершки концентровані, або з вмістом добавок цукру чи інших підсолоджувальних речовин (товарна позиція 0402), коагульовані, ферментовані чи сквашені молоко та вершки (товарна позиція 0403) [52].

Згідно з Поясненнями до УКТЗЕД продукти цієї товарної позиції можуть бути замороженими. Ці продукти можуть містити, крім натуральних компонентів молока (наприклад, молоко, збагачене вітамінами або мінеральними солями), незначні кількості стабілізаторів, які сприяють збереженню природної консистенції продукту під час транспортування в рідкому стані (наприклад, фосфат динатрію, цитрит тринатрію та хлорид кальцію), а також дуже незначні кількості антиокислювачів або вітамінів, які, звичайно, не містяться в продукті. Деякі з цих продуктів можуть також містити невеликі кількості хімічних речовин (наприклад, бікарбонат натрію), які додають у процесі їхнього виробництва; продукти у вигляді порошку чи гранул можуть містити речовини проти злежування чи спікання (наприклад, фосфоліпіди, аморфний діоксид кремнію).та можуть містити добавки, згадані в Загальних положеннях пояснень до цієї групи.

До цієї товарної позиції також включаються відновлені (рекомбіновані) молоко та вершки, які мають такий же кількісний та якісний склад, як і натуральні продукти.

Згідно з Поясненнями до УКТЗЕД товарна позиція 0401 включає, зокрема [52]:

1. Незбиране молоко, неперероблене, а також молоко частково або повністю знежирене.
2. Пастеризоване молоко, тобто молоко, збережувальність якого підвищено за рахунок часткового запобігання росту мікроорганізмів в результаті термообробки.

3. Стерилізоване молоко, включаючи молоко надвисокотемпературного оброблення (НВТ), яке має довший термін зберігання в результаті майже повного усунення росту мікроорганізмів шляхом інтенсивнішого теплового оброблення.

4. Гомогенізоване молоко, в якому жирові кульки природної емульсії були фланментовані на кульки меншого розміру механічними засобами під високим тиском в поєднанні з термообробкою, перетворившись в загальну масу, що частково запобігає утворенню вершків.

5. Пептизоване молоко, тобто молоко, засвоюваність якого було поліпшено доданням пепсинів, що сприяють розщепленню білків.

Проаналізувавши товарну позицію 0401 згідно з УКТЗЕД нами було визначено, що молоку можна присвоїти різний десятизначний код згідно з УКТЗЕД залежно від масової частки жиру та об'єму первинної упаковки.

Згідно із зовнішньоекономічним контрактом купівлі-продажу № ЕК - 07/20 від 01.01.2020 (дод. Б), укладеним між українським підприємством ТОВ «Молочна компанія «Галичина» (м. Львів, Україна) та молдовською компанією «MILK» (м.Бельці, Республіка Молдова), за митною декларацією № UA209140/2021/006022 (дод. А) здійснюється експорт молочних продуктів – кефіру (товар № 1), сметани (товар № 2), молока (товари № 3-5, які відрізняються вмістом жирів).

Для товару № 3 у графі 31 митної декларації № UA209140/2021/006022 наведений опис товару: «Молоко тетрафіно без додання цукру – 1%, ТМ Галичина, розфасоване у первинну упаковку по 900 г»; для товару № 4 наведено опис: «Молоко тетрафіно без додання цукру – 2,5%, ТМ Галичина, розфасоване у первинну упаковку по 900 г.»; для товару № 5 – «Молоко тетрафіно без додання цукру – 3,25%, ТМ Галичина, розфасоване у первинну упаковку по 900 г.».

Для підтвердження інформації, наведеної в графах 31 для товарів №3-5, декларантом були надані такі товаросупровідні документи:

- зовнішньоекономічний контракт № ЕК -07/20 від 01.01.2020 (дод. Б);

- інвойс № 06/01.2021 від 26.01.2021 (дод. В);
- міжнародна автомобільна накладна (CMR) №0404097 від 26.01.2021 (дод. Г);
- сертифікат про походження товару форми СТ-1 № MD14600E165 2125651 від 26.01.2021 (дод. Ж);
- міжнародний ветеринарний сертифікат № EАН074527 від 26.01.2021 (дод. К).

У вищезазначених товаросупровідних документах вказано, що виробником товару є ТОВ «Молочна компанія «Галичина», а країна виробництва – Україна. Інформація про товар, яка наведена у графах 31 митної декларації № UA209140/2021/006022, відповідає інформації, зазначеній у вказаних документах.

Відповідно до опису товарів №3-5, вказаному у графі 31, молоко розфасоване в упакування Tetra Fino Asepti по 900 г в упаковці, але показник жирності різний. Тому вказані товари згідно з УКТЗЕД будуть класифікуватися за такими кодами:

- товар № 3 (вміст жиру 1 %, первинна упаковка об'ємом нетто не більш як 2 л) – 0401 10 10 00;
- товар № 4 (вміст жиру 2,5 %, первинна упаковка об'ємом нетто не більш як 2 л) – 0401 20 11 00;
- товар № 5 (вміст жиру 3,2 %, первинна упаковка об'ємом нетто не більш як 2 л) – 0401 20 91 00.

Зазначені коди товарів № 3-5 відповідають інформації, вказаній у відповідних графах 33 «Код товару» митної декларації №UA209140/2021/006022 (дод. А).

Отже, молоко згідно з УКТЗЕД класифікують у розділі І, групі 04, товарній позиції 0401. Враховуючи Пояснення до УКТЗЕД, десятизначний код молока визначається в залежності від масової частки жиру та об'єму первинної упаковки.

3.2. Електронне декларування молока в режимі експорту

Декларування товарів і транспортних засобів виступає важливим елементом митного законодавства України, яке обумовлює необхідність відображення інформації та відомостей про товари і мету їх переміщення через митний кордон. Сутність декларування полягає в тому, що особа шляхом заявлення за встановленою формою (письмовою, усною, шляхом вчинення дій) надає точні відомості про товари, мету їх переміщення через митний кордон України, а також відомості, необхідні для здійснення їх митного контролю та митного оформлення [53].

Електронне декларування здійснюється з використанням електронної митної декларації, засвідченої кваліфікованим електронним підписом, та інших електронних документів або їх реквізитів у встановлених законом випадках [54]. Оптимізація процесу декларування товарів ґрунтується на зменшенні паперового документообігу і підвищенні значення електронного декларування. Тобто, такий процес повинен бути реалізований через безконтактну форму співпраці суб'єктів ЗЕД і посадових осіб митних органів [55, 56].

При декларуванні молока в митний режим експорту співробітником декларанта ТОВ «Молочна компанія «Галичина» Петренко О.О., відомості про якого вказані у графі 54 митної декларації, була застосована процедура електронного декларування. Електронна митна декларація заповнювалась відповідно до вимог, визначених наказом Міністерства фінансів України № 651 від 30.05.2012 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» [26]. При заповненні МД необхідно керуватися наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій» [27].

Декларантом Петренко О.О. для заповнення митної декларації із застосуванням програмного забезпечення MDOffice використано наступні товаросупровідні документи:

- зовнішньоекономічний контракт № ЕК -07/20 від 01.01.2020 (дод. Б);
- інвойс № 06/01.2021 від 26.01.2021 (дод. В);
- міжнародна автомобільна накладна (CMR) №0404097 від 26.01.2021 (дод. Г);
- доповнення до контракту СП№6 від 26.01.2021 (дод. Д);
- пакувальний лист б/н від 26.01.2021 (дод. Е);
- сертифікат про походження товару форми СТ-1 № MD14600E165 2125651 від 26.01.2021 (дод. Ж);
- міжнародний ветеринарний сертифікат № ЕАН№074527 від 26.01.2021 (дод. К).

Проаналізуємо порядок заповнення граф митної декларації для декларування молока в режимі експорту.

У графі 1 «Декларація» у першому підрозділі зазначається 2-значний літерний код напрямку переміщення товарів згідно з Класифікатором типів декларацій – ЕК (вивезення з України) [27]. У другому підрозділі зазначається код митного режиму – 10 – експорт, у третьому підрозділі вказується АА - літерний код декларації заповненої у звичайному порядку відповідно Класифікаторів типів декларацій.

У графі 2 «Відправник/Експортер» зазначаються відомості про відправника: ТОВ «Молочна компанія «Галичина», 79024, м. Львів, вул. Липинського, 54, Україна. Обліковий номер платника податків 00039685014 та країна «UA» зазначено у правому верхньому куті графи, в нижньому лівому куті зазначаємо обліковий номер суб'єкта на митниці «100039685014».

У графі 3 «Форми» вказана загальна кількість комплектів МД-2 і додаткових аркушів МД-3 – 1/3 (використовується 2 форми МД – 3).

У графі 4 зазначається «1/0», оскільки використовується доповнення МД-6, а специфікація не використовувалась.

У графі 5 зазначено загальну кількість задекларованих у МД товарів - 5.

У графі 6 зазначається загальна кількість вантажних місць молока відповідно до товаросупровідних документів – 33 дерев'яних палет.

У графі 7 за бажанням декларанта зазначається наданий ним порядковий номер МД – Вн. №10078.

У графі 8 зазначаються відомості про одержувача: літерний код альфа-2 країни - MD (Молдова), назва та адреса покупця - «MILK», Balti, str. Independentei, 37, Republic of Moldova.

У графі 9 вказані відомості про резидента, що уклав зовнішньоекономічний договір (контракт) – повторюються відомості графи 2.

У графі 11 вказується літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни місцезнаходження особи, відомості про яку зазначені в графі 8 МД – MD (Молдова).

Графа 12 не заповнюється, оскільки не сплачується вивізне мито на молоко, тому митна вартість не розраховується.

У графі 14 вказуємо дані з графи 8, адже відправник виступає декларантом товару.

У графі 17 зазначається країна призначення товару – Молдова.

У графі 18 зазначаються відомості про транспортний засіб (вантажний автомобіль), на якому безпосередньо перебувають товари при пред'явленні митниці відправлення - СВХ827/КАВ321. У правому підрозділі проставляється літерний код альфа-2 країни реєстрації транспортного засобу – MD.

У графі 19 зазначається «0», оскільки товар переміщується не в контейнері.

У графі 20 зазначається назва умов поставки молока – EXW UA Радехів.

У графі 21 зазначаються відомості про транспортний засіб, на якому здійснюватиметься перетин митного кордону при вивезенні молока за межі митної території України (повторюються відомості графи 18).

Інвойс № 06/01.2021 від 26.01.2021 (дод. В) складений у валюті USD, тому у графі 22 зазначаємо загальну ціну за всі товари – 10435.74 USD.

У графі 23 зазначається встановлений Національним банком України на дату подання декларації до оформлення курс гривні в розрахунку до дол.США - 28.166500000.

У графі 24 вказується код характеру договору та літерний код валюти – 0|11|USD. Згідно Класифікатора характерів угод код 11 означає, що купівля/продаж здійснюється без посередництва комісіонера або консигнатора.

У графі 25 зазначено код виду транспорту, на якому товари перетинають митний кордон при вивезенні товарів – 30 (вантажний автомобіль).

У графі 26 зазначається код виду транспорту, на якому перебувають товари при пред'явленні митниці відправлення – 30 (вантажний автомобіль).

Дані про фінансові та банківські реквізити вносимо у графу 28 - ЄДРПО: 09325703, Філія – Львівське обласне управління публічного акціонерного товариства АО «Ощадбанк», МФО: 325796.

Графа 29 містить інформацію про митницю на виїзді – це Буковинська митниця Держмитслужби з кодом пункту пропуску UA408090 (пункт пропуску «Мамалига – Крива») [57].

У графі 30 вказуються відомості про зону митного контролю, в якій знаходяться задекларовані товари. Оскільки декларант бажає декларувати товар без пред'явлення митниці, у графі зазначається код «BD», а далі – відомості про зону митного контролю, до якої доставлятимуться товари з метою пред'явлення їх Галицькій митниці, у якій здійснюється митне оформлення, у разі прийняття відповідного рішення митниці - 209-012-1-1.

У графі 31 вказують найменування та звичайний торговельний опис, що дає змогу ідентифікувати та класифікувати товар.

Для товару № 3 вказана інформація:

1. Молоко тетрафіно без доданання цукру – 1%, ТМ Галичина, розфасоване у первинну упаковку по 900 г.

2. Місце – 5 PX/5

3. 0

Для товару № 4 вказано такий опис:

1. Молоко тетрафіно без доданання цукру – 2,5%, ТМ Галичина, розфасоване у первинну упаковку по 900 г.

2. Місце – 11 PX/11

3.0

Для товару № 5 вказано такі відомості:

1. Молоко тетрафіно без додання цукру – 3,2%, ТМ Галичина, розфасоване у первинну упаковку по 900 г.

2. Місце – 1 РХ/1

3.0

Всі товари переміщуються на дерев'яних палетах (тип упаковки РХ), не в контейнерах.

У графі 32 зазначено порядковий номер товару, що декларується в графі 31.

У графі 33 зазначається код молока згідно з УКТ ЗЕД : для товару № 3— 0401 10 10 00; для товару № 4 - 0401 20 11 00; для товару № 5 - 0401 20 91 00. В останньому підрозділі – 0, бо товари не підлягають експортному контролю.

У графі 34 зазначається літерний код альфа – 2 країни походження товару, описаного в графі 31 МД і класифікованого згідно з УКТ ЗЕД - UA.

У графах 35 та 38 на формах МД-6 зазначаємо вагу брутто (кг) та нетто (кг) молока: для товару № 3 відповідно – 2941 кг та 2746 кг; для товару № 4 відповідно – 6448.2 кг та 6041.2 кг; для товару № 5 відповідно – 586.2 кг та 549.2 кг;

Оскільки молоко не обкладається вивізним митом, то графа 36, в якій зазначається вид звільнень від сплати вивізного мита , не заповнюється.

У графі 37 зазначено код поточного режиму – 10 (експорт), код попереднього митного режиму – (відсутній); ZZ–літерний код, що вказує на відсутність особливостей переміщення, 00 – код додаткових особливостей переміщення товарів.

У графі 42 «Ціна товару» для кожного товару вказана своя ціна. Для молока вона така: товар № 3 – 1320,0000 USD; товар № 4 – 3168,0000 USD; товар № 5 – 306,0000 USD.

У 44 графі зазначено всі відомості про товаросупровідні та комерційні документи, які подаються для митного оформлення усіх товарів. Ці відомості

зазначено з використанням Класифікатора документів і включають код документа, його номер та дату [27] (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Дані графі 44 МД № UA209140/2021/006022

Код документа	Номер документа	Дата документа	Примітка
0271	б/н	26.01.2021	пакувальний лист
0380	06/01.2021	26.01.2021	рахунок-фактура (інвойс)
0730	0404097	26.01.2021	автотранспортна накладна CMR
0853	№ ЕА074527	26.01.2021	міжнародний ветеринарний сертифікат
4103	СП№6	26.01.2021	доповнення до контракту
4104	ЕК -07/20	01.01.2020	зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу, стороною якого є виробник товарів, що декларуються, та подання якого для митного оформлення не супроводжується поданням пов'язаних з ним посередницьких договорів
7006	MD14600E165 2125651	26.01.2021	сертифікат про походження товару форми СТ-1

У графі 46 «Статистична вартість» зазначається у валюті України поділене на 1000 й округлене до п'яти знаків у дробовій частині значення фактурної вартості молока, наведене в графі 42, з урахуванням курсу валют: для товару № 3 – 37.17978 грн; для товару № 4 - 89.23147 грн; для товару № 5 – 8,61895 грн..

У графі 50 зазначаються відомості про перевізника (експедитора) товарів: «Logistic», Balti, str. Independentei, 10.

У графі 54 повідомляються дані про особу, яка безпосередньо склала МД: адреса - 79024, м. Львів, вул.Липинського, 54; контактні дані - Петренко О.О., +380956545454, електронна адреса: md2021@gmail.com.

Отже, електронне декларування молока передбачає заявлення точних даних про мету його переміщення через митний кордон та інших відомостей, необхідних для митного контролю та митного оформлення. Заповнення граф МД здійснювалось згідно з наказом Міністерства фінансів України № 651 від 30.05.2012 з використанням класифікаторів інформації, визначених наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011.

3.3. Аналіз здійснення митних формальностей при експорті молока за митною декларацією

Усі товари, в тому числі і молока, що переміщуються через митний кордон України, підлягають митному оформленню [24].

Для здійснення митного оформлення молока представник декларанта ТОВ «Молочна компанія «Галичина» подавав до відділу митного оформлення "Малехів" митного поста "Львів-північний" Галицької митниці Держмитслужби електронну МД, заповнену згідно з обраним митним режимом «експорт» на підставі наступних товаросупровідних документів.

Зовнішньоекономічний контракт № ЕК -07/20 від 01.01.2020 (дод. Б) - це договір між продавцем ТОВ «Молочна компанія «Галичина» (Україна) та покупцем «MILK» (Молдова) про поставку молочної продукції. Продавець зобов'язаний проінформувати покупця за 7 днів про відвантаження партії товару. Витрати, пов'язані з доставкою молочної продукції від складу продавця до складу покупця, сплачує покупець. Умови поставки молочної продукції - EXW UA Радохів. Даний контракт відноситься до типів зовнішньоекономічних договорів (контрактів) купівлі-продажу, стороною якого є виробник товарів, що декларуються, та подання якого для митного оформлення не супроводжується поданням пов'язаних з ним посередницьких договорів.

Інвойс або рахунок фактура № 06/01.2021 від 26.01.2021 (дод. В) – це розрахунковий документ, який видається продавцем ТОВ «Молочна компанія «Галичина» з повною інформацією про товар, який буде поставлено. Згідно інвойсу кількість пакетів молока 1% складає 3000 штук, ціна – 0,44 дол.США/шт, загальна ціна – 1320 USD; молока 2,5% - 6600 штук, ціна – 0,48 дол.США/шт, загальна ціна - 3168 USD; молока 3,2% - 600 штук, ціна – 0,51 дол.США/шт, загальна ціна - 306 USD.

Автомобільна транспортна накладна (CMR) №0404097 від 26.01.2021 (дод. Г) - це транспортний документ, який, по суті, підтверджує наявність договору про перевезення вантажним транспортом. В цьому документі вказується відправник ТОВ «Молочна компанія «Галичина», отримувач

«MILK» (Молдова), перевізник «Logistic» (Молдова). CMR заповнюється відправником вантажу, на підставі інструкцій і вказівок, які він отримує від транспортно – експедиторської компанії. Відправник несе солідарну відповідальність за правильність заповнення CMR.

Пакувальний лист б/н від 26.01.2021 (дод. Е) – це один із основних товаросупроводжувальних документів, що містить перелік усіх видів молока, що знаходяться в кожному товарному місці.

Сертифікат про походження товару форми СТ-1 № MD14600E165 2125651 від 26.01.2021 (дод. Ж) - це документ, який однозначно свідчить про країну походження товару і виданий компетентним органом даної країни. Даний сертифікат виданий Львівською торгово-промисловою палатою, підтверджує, що молочна продукція має українське походження. Цей документ дає право на отримання преференції по ввізному миту в Молдові.

Міжнародний ветеринарний сертифікат № EA074527 від 26.01.2021 (дод. К), виданий Державною службою України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, засвідчує, що молочна продукція одержана від здорових тварин, є придатною для вживання в їжу та відповідає ветеринарним вимогам України. Міжнародний ветеринарний сертифікат має значення при митному оформленні молока в Молдові. Відповідно до статті 60 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів», якщо цього вимагає країна-імпортер, вантажі з експортованими харчовими продуктами повинні супроводжуватися оригіналами міжнародних сертифікатів або інших документів, які вимагаються законодавством країни призначення, виданих компетентним органом [58].

Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення визначається наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 [25].

Автоматизована система митного оформлення (АСМО) в порядку черговості надходження МД для митного оформлення визначає посадову особу митниці для здійснення митних формальностей.

Виконання митних формальностей за електронною митною декларацією, надісланою на електронну адресу відділу митного оформлення "Малехів" митного поста "Львів-північний" Галицької митниці Держмитслужби, розпочинається із реєстрації митної декларації. При цьому здійснюється перевірка відповідності формату митної декларації встановленим вимогам та фіксування дати й часу подання електронної митної декларації для оформлення. Фіксування дати й часу подання електронної МД при експорті молока здійснюється шляхом присвоєння МД номера UA209140/2021/006022 за допомогою АСМО та внесення його до графі А електронної митної декларації (де UA209140 – код відділу митного оформлення "Малехів", 2021 – поточний рік, у якому оформлена митна декларація, 006022 – порядковий номер митної декларації у базі даних МД). Після присвоєння номера, електронна МД №UA209140/2021/006022 заноситься до бази даних митниці.

Наступним етапом здійснення митних формальностей при експорті молока є перевірка електронної митної декларації, яка передбачає:

– перевірку наявності поданого разом з митною декларацією рахунка, який визначає вартість товару. У даному випадку вартість молока зазначається в інвойсі № 06/01.2021 від 26.01.2021. Розбіжностей в даних не виявлено;

– перевірку за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення електронної митної декларації відповідно до вимог, встановлених законодавством з питань митної справи. У даному випадку МД №UA209140/2021/006022 (дод. А) заповнена вірно.

Після перевірки електронної МД здійснюється її прийняття для митного оформлення шляхом внесення запису «ПМК 199/209 26.01.2021» до графі D/J.

З моменту прийняття митним органом митної декларації вона є документом, що засвідчує факти, які мають юридичне значення, а декларант несе відповідальність за подання недостовірних відомостей, наведених у цій декларації. Митний орган не має права відмовити у прийнятті митної декларації, якщо виконано всі умови, встановлені Митним кодексом. Відмова

митного органу у прийнятті митної декларації повинна бути вмотивованою, а про причини відмови має бути письмово повідомлено декларанта.

Під час оформлення митної декларації №UA209140/2021/006022 виконуються наступні митні формальності. Спочатку проводиться контроль співставлення даних, які містяться у електронній митній декларації та в документах, зазначених у графі 44 митної декларації, до яких відносяться: зовнішньоекономічний контракт № ЕК -07/20 від 01.01.2020; доповнення до контракту СП№6 від 26.01.2021; інвойс № 06/01.2021 від 26.01.2021; міжнародна автомобільна накладна (CMR) №0404097 від 26.01.2021; сертифікат про походження товару форми СТ-1 № MD14600E165 2125651 від 26.01.2021; міжнародний ветеринарний сертифікат № ЕА№074527 від 26.01.2021. За результатами перевірки встановлено, що всі дані, зазначені в товаросупровідних документах, співпадають з даними в МД.

В подальшому проводиться співставлення реквізитів уповноваженого банку, зазначеного у графі 28 МД. Банк «Філія –Львівське обласне управління публічного акціонерного товариства АО «Ощадбанк»», код ЄДРПО 09325703, код МФО 325796 міститься в переліку вповноважених банків України в ЄАІС митних органів України. У даному випадку всі реквізити було вказано правильно.

Наступний крок - співставлення курсу валюти України до іноземної валюти, зазначеного у графі 23 МД № UA209140/2021/006022, на день подання МД до оформлення. В даному випадку курс валюти складав 28.1665 грн/дол.США станом на 26.01.2021, що є достовірним.

Контроль із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі оцінка ризику за митною декларацією, не виявив митних ризиків.

Наступною митною формальністю є перевірка правильності класифікації молока. Задекларовані коди товарів №3-5 у відповідних графах 33 є вірними (у графі 33 зазначається код молока згідно з УКТ ЗЕД для товару № 3– 0401 10 10 00; для товару № 4 - 0401 20 11 00; для товару № 5 - 0401 20 91 00), і узгоджуються з описом цих товарів у графах 31.

Наступним кроком є співставлення відомостей, що підтверджують дотримання встановлених законодавством заборон та обмежень при експорті молочної продукції, з інформацією, що міститься в уніфікованих електронних дозвільних документах, що надходять з інших державних органів (заборони та обмеження на експорт молока не встановлені).

В подальшому було проведено співставлення з інформацією, що надходить з митних та правоохоронних органів іноземних держав (у відношенні молока інформація до Держмитслужби України не надходила).

При завершенні митних формальностей посадовою особою відділу митного оформлення "Малехів" митного поста "Львів-північний" Галицької митниці Держмитслужби здійснюється завершення митного оформлення молока. При цьому за допомогою АСМО у графу D/J вноситься номер особистої номерної печатки посадової особи, яка завершила митне оформлення (було зазначено - ПМК 199/209 26.01.2021 ОНП 199/209 26.01.2021). Митна декларація № UA209140/2021/006022 вноситься до ЄАІС Держмитслужби.

Посадова особа митного органу несе персональну відповідальність за нездійснення або неналежне здійснення контрольних функцій, визначених чинним законодавством та відповідними нормативними актами. Також декларант несе відповідальність за надання недостовірної інформації.

Отже, при митному оформленні молока в митному режимі експорту згідно з митною декларацією № UA209140/2021/006022 застосовувалась процедура електронного декларування та виконувались митні формальності. Митне оформлення молока завершилось остаточним вивезенням товару за межі митної території України до Молдови.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Основними експортерами молока та молокопродуктів у світі є США, Європейський Союз, Нова Зеландія, Австралія, Аргентина. До десятки світових лідерів з експорту молочної продукції ввійшла й Україна. Проте, у 2020 році виробництво молока в Україні різко знизилось проти 2019 року (на 61,5%), що зумовлено зменшенням поголів'я корів, щорічним подорожчанням кормів, енергоносіїв, ветпрепаратів, низьким рівнем державної підтримки молочного тваринництва. В цілому в період 2016-2019 роки експорт молока значно перевищував імпорт: у 2016 р. – у 4,4 рази; у 2019 р. – у 4,3 рази. Однак у 2020 році обсяги по експорту та імпорту молока практично зрівнялися – експорт домінує лише на 3,3% і складає 12,0 млн. дол. США. Склалася парадоксальна ситуація: Україна одночасно нарощує і експорт, й імпорт молока. До України молоко ввозиться переважно з країн-членів ЄС – Польщі, Німеччини, Бельгії, Франції. Традиційними основними країнами-імпортерами українського є Молдова (біля 45 %) і Грузія (25 %). У 2016 році в рамках вільної торгівлі між Україною та ЄС для молочної продукції України було офіційно відкрито доступ до ринку ЄС. Зокрема, у 2021 році діють такі безмитні тарифні квоти (ставка ввізного мита ЄС - 0%) на товар «Молоко, вершки, згущене молоко та йогурти» - 10000 тонн.

На українському ринку представлений досить різноманітний асортимент питного молока. За способом обробки молоко коров'яче питне виробляють: пастеризоване, пряжене, ультрапастеризоване, стерилізоване. Залежно від масової частки жиру питне молоко буває: нежирне (з масовою часткою жиру не більше ніж 1,0 %), з масовою часткою жиру від 1,0 % до 6,0 %. За способом упакування молоко питне виробляють у скляних пляшках; пакетах з поліетиленової плівки з внутрішнім чорним покриттям; пляшках з полімерних матеріалів; асептичному пакуванні - пакети типу «Тетра-Фино-Асептик». Питне молоко може бути відновленим (одержують у разі розчинення сухого молока у воді та нормалізації за вмістом молочного жиру), вітамінізованим,

солодове, з какао. До числа найбільших виробників молока, які постачають свою продукцію на вітчизняний ринок та експортують, входять: АТ «Молочний альянс» (ТМ «Яготинське»), АТ «Danone Ukraine» (ТМ «Простоквашино»), АТ «PepsiCo Ukraine» (ТМ «Слов'яночка»), ТОВ «Молочна компанія Галичина» (ТМ «Галичина»), ТОВ «Люстдорф» (ТМ «Селянське») та інші.

Вимоги до безпечності та якості молока визначаються Законом України «Про молоко та молочні продукти», Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.03.2019 № 118 «Про затвердження Вимог до безпечності та якості молока і молочних продуктів», ДСТУ 2661:2010 «Молоко коров'яче питне. Загальні технічні умови.». Крім того, вітчизняні експортери молока повинні дотримуватись норм щодо безпечності та якості харчової продукції, які визначаються відповідними Регламентами ЄС.

Об'єктами ідентифікаційної експертизи було обрано такі зразки вітчизняного молока: молоко питне ультрапастеризоване 2,5% торгових марок «Галичина» (товар декларується в МД № UA209140/2021/006022); «Селянське», «Біла лінія» та молоко питне пастеризоване 2,6% ТМ «Яготинське». Було запропоновано наступні критерії ідентифікації: повнота маркування, органолептичні показники (смак і запах, зовнішній вигляд, консистенція), фізико-хімічні (маса, масова частка жиру, білка, маса нетто). Як засоби ідентифікації запропоновано використовувати товаросупровідні документи, Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», ДСТУ 2661–2010 «Молоко коров'яче питне.», ДСТУ ISO 11870:2007 «Молоко і молочні продукти. Визначення масової частки жиру. Загальні рекомендації щодо використання методів із застосуванням жиромірів.», ДСТУ 6066:2008 «Молоко та молочні продукти. Методики визначання температури і маси нетто.». За результатами дослідження встановлено, що маркування зразків молока є максимально повним та містить усю необхідну інформацію для ідентифікації товару. Смак і запах молока чисті, без сторонніх, невластивих

молоку присмаків і запахів. Масова частка жиру має незначні відхилення від даних, вказаних на маркуванні на упаковці для зразків № 2 та № 3 і становить 2,49%. Вміст білка та маса нетто зразків відповідають заявленим даним.

В роботі показано, що десятизначний код молока визначається в залежності від масової частки жиру та об'єму первинної упаковки. Молоко згідно з УКТЗЕД відноситься до товарної позиції 0401 «Молоко та вершки, не згущені та без додавання цукру чи інших підсолоджувальних речовин». Молоко ТМ «Галичина», задеклароване в МД № UA209140/2021/006022, з вмістом жиру 2,5 % в первинній упаковці 900 г має код 0401 20 11 00.

Експорт молока проводився за укладеним контрактом № ЕК -07/20 від 01.01.2020 між ТОВ «Молочна компанія «Галичина» (Україна) та «MILK» (Молдова) та супроводжувався інвойсом № 06/01.2021 від 26.01.2021, СМР №0404097 від 26.01.2021, сертифікатом про походження товару форми СТ-1 №MD14600E1652125651 від 26.01.2021, міжнародним ветеринарним сертифікатом № EA074527 від 26.01.2021.

В роботі проведено аналіз виконання митних формальностей посадовими особами відділу митного оформлення «Малехів» митного поста «Львів-північний» Галицької митниці Держмитслужби згідно з електронною МД, поданою декларантом ТОВ «Молочна компанія «Галичина»

Пропозиції за результатами виконаних досліджень:

- враховуючи спадну тенденцію експортних поставок молока, Уряду України необхідно вжити заходів для врегулювання наявних проблем вітчизняної молокопереробної галузі;

- з метою посилення якості молочної продукції та пошуку нових ринків збуту українським товаровиробникам зосередити зусилля на додержанні вимог відповідних міжнародних стандартів;

- Спеціалізованій лабораторії з питань експертизи та досліджень Держмитслужби України впровадити до використання розроблені в даній роботі критерії ідентифікації молока.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мошковська О. А. Фактори конкурентного середовища в сегменті виробництва молочної продукції в Україні / О. А. Мошковська // Інфраструктура ринку. - 2019. - Вип. 34. - С. 140-148. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrctr_2019_34_22.
2. Практичний довідник експортера молочної продукції. – Режим доступу: <https://regionet.org.ua/files/Dairy20directory20for20exporter1.pdf>.
3. Молочна галузь на межі колапсу. - Режим доступу: <https://agropolit.com/spetsproekty/800-molochna-galuz-na-meji-kolapsu>.
4. ТОП-10 найбільших молочних кооперативів у світі. – Режим доступу: <https://kurkul.com/blog/202-top-10-naybilshih-molochnih-kooperativiv-u-sviti>.
5. Імпорт молочних продуктів зріс удвічі. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3200619-import-molocnih-produktiv-torik-zris-udvici-eksperti.html>.
6. Россоха В. В. Розвиток ринку молока та молокопродукції в Україні / В. В. Россоха, О. А. Петриченко // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2018. - № 8. - С. 43-54. – Режим доступу: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/14816?show=full>.
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
8. Україна продовжує купувати все більше молочної продукції за кордоном: які причини. – Режим доступу: <https://tsn.ua/ru/groshi/ukraina-prodolzhaet-pokupat-vse-bolshe-molochnoy-produkcii-za-rubezhom-kakie-prichiny-1658387.html>.
9. Сумарний обсяг імпорту та експорту окремих груп товарів за кодами УКТЗЕД / Державна фіскальна служба України. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/ms/f2a>.
10. Офіційний сайт Державної митної служби України. - Режим доступу: <https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>.
11. Зовнішня торгівля України із зазначенням основних країн –

контрагентів / Державна фіскальна служба України. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/f3>.

12. Попко О.В. Аналіз стану та перспектив розвитку експортного потенціалу молочної промисловості України/ О.В. Попко // Інноваційна економіка. 2018. –Віп. 9-10. – С.74-78. – Режим доступу: <http://inneco.org/index.php/inneco.ua/article/view/337>.

13. Гаваза Є. В. Світовий ринок молока і молокопродуктів: тенденції та перспективи для України / Є. В. Гаваза // Економіка АПК. - 2015. - № 7. - С. 106-113. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2015_7_16.

14. Про молоко та молочні продукти: Закон України від 24.06.2004 №1870-IV (зі змінами). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1870-15#Text>.

15. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР (зі змінами), - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text>.

16. Про затвердження Вимог до безпечності та якості молока і молочних продуктів: Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.03.2019 № 118. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0593-19#n23>.

17. Молоко коров'яче питне. Загальні технічні умови: ДСТУ 2661:2010. – [Чинний від 2011–10–01]. - К.: Держспоживстандарт, 2011. – 17с.

18. Скропишева О. В. Використання сенсорних та фізико-хімічних методів аналізу для визначення якості молока / О. В. Скропишева // Вісник Херсонського національного технічного університету . - 2018. - № 1. - С. 147-154. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtu_2018_1_23.

19. Про гігієну харчових продуктів тваринного походження: Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 852/2004 від 29.04.2004. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_002-04#Text.

20. Про встановлення спеціальних гігієнічних правил для харчових продуктів тваринного походження: Регламент Європейського Парламенту і

Ради (ЄС) № 853/2004 від 29.04.2004. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a99#Text.

21. Про встановлення особливих правил організації офіційного контролю над продукцією тваринного походження, призначеною для споживання людиною в їжу: Регламент Європейського Парламенту і Ради ЄС № 854/2004 від 29.04.2004. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a67#Text.

22. Про мікробіологічні критерії, вживані до харчових продуктів: Регламент № 2073/2005 Комісії (ЄС) від 15.11.2005. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a87#Text.

23. Сучасні тренди розвитку зовнішньоторговельних відносин та їх вплив на економіку країни. – Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/178.pdf>.

24. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

25. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України 30.05.2012 № 631. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.

26. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

27. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitnezakonodavstvo/nakazi/62422.html>.

28. Про Митний тариф України: Закон України від 04.06.2020 № 674-IX. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>.

29. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ (зі змінами). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

30. Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2021 рік: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 № 1329. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1329-2020-п#Text>.

31. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку: Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16>.

32. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю : Наказ Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1021-15>.

33. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів: Закон України від 06.12.2018 № 2639-VIII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2639-19#n5>.

34. Молоко і молочні продукти. Визначення масової частки жиру. Загальні рекомендації щодо використання методів із застосуванням жиромірів (ISO 11870:2000, IDT): ДСТУ ISO 11870:2007. – [Чинний від 2009–01–01]. - К., Держспоживстандарт України, 2008. – 8 с.

35. Ветеринарно-санітарна та технологічна експертиза молока: навчальний посібник / Н. А. Ткаченко, О. П. Чагаровський, Н. О. Дец, Л. О. Ланженко, О. А. Кручек. – Рівне: «Овід», 2018. – 235 с. – Режим доступу: <http://www.ag-lab.org/sites/default/files/pdf/Navchalnyi%20posibnik.pdf>

36. Молоко та молочні продукти. Методики визначання температури і маси нетто: ДСТУ 6066:2008. - [Чинний від 2009–07–01]. - К., Держспоживстандарт України, 2009. - 7 с.

37. Молочна промисловість виробництво молока та кисломолочних продуктів. Терміни та визначення понять: ДСТУ 2212:2003. - [Чинний від 2004–01–01]. - Київ , Держспоживстандарт України, 2004. - 35 с.

38. Гігієна молока і молочних продуктів. Електронний посібник. – Режим доступу: http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/gigiena_moloka_i_molognux_prodyktiv/5/5.htm.

39. АТ «Молочний альянс». Офіційний сайт компанії. – Режим доступу: <https://milkalliance.com.ua>.

40. ТОВ «Люстдорф». Офіційний сайт компанії. – Режим доступу: <https://www.loostdorf.com/>.

41. АТ «Danone. Ukraine». Офіційний сайт компанії. – Режим доступу: <http://danone.ua/#danone>.

42. АТ «PepsiCo. Ukraine». Офіційний сайт компанії. – Режим доступу: <http://pepsico.ua/>.

43. ТОВ «ФУД Девелопмент». Офіційний сайт компанії. – Режим доступу: <https://terrafood.ua/>.

44. ТОВ «Молочна компанія «Галичина». Офіційний сайт компанії. – Режим доступу: <https://galychyna.com.ua/>.

45. ПрАТ «Кагма». Офіційний сайт компанії. – Режим доступу: <https://kagma.ua/>.

46. Карпенко В.Л. Аналіз стану розвитку молокопереробної галузі України/ В.Л. Карпенко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2020. - № 5. – С.90-101.

47. Притульська Н. В. Ідентифікація продовольчих товарів: теорія і практика: Монографія. – К. :Київ. нац. тог.-екон. ун-т, 2007. – 193 с.

48. Експертиза та митне оформлення товарів : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Н.В. Калуга, Т.М. Коломієць, Т.А.

Караваєв, В.В. Осієвська, С.В. Галько; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. - 368 с.

49. Структура та механізм застосування УКТЗЕД. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/10740413/ekonomika/struktura_mehanizm_zastosuvannya_u_krayinskoyi_klasifikatsiyi_tovariv_zovnishnoekonomichnoyi_diyalnosti.

50. Мережко, Н. В. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності : підручник / Н. В. Мережко, Н. В. Калуга, Т. А. Караваєв. – Київ : КНТЕУ, 2019. – 312 с.

51. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України: наказ Міністерства Фінансів України від 30.05.2012 № 650. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1085-12>.

52. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ Держмитслужби від 14.07.2020 № 256. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennia-perekhidnikh-tablits-vid-uktzed-versiyi-2012-r-do-uktzed-versiyi-2017-r-142>.

53. Митна справа: підручник / П.В. Пашко, Н.В. Мережко, О.В. Рождественський ; за заг. ред. П.В. Пашка. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 548 с.

54. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 VIII № 2155. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534>.

55. Сергійчик В. О. Інформатизація митних органів України: до питання щодо правового регулювання порядку електронного декларування / В. О. Сергійчик // Митна справа. – 2013. – № 4. – С. 76-84. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2013_4_14.

56. Пархоменко В. П. Процеси введення електронного митного декларування в Україні / В. П. Пархоменко, О. В. Ігнат'єва // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2013. – № 4(2). – С. 138-142. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

VSUNU_2013_4(2)_30.

57. Про затвердження Класифікатора Державної митної служби України, її територіальних органів та їх структурних підрозділів: Наказ Міністерства фінансів України від 26.11.2019 № 495». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0515201-20#Text>.

58. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 22.07.2014 № 1602-VII. - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text>.

ДОДАТКИ

Додаток А

КРАЇНА (форма МД2)		АКТУАЛЬНІ СЕРІАЛ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОДИ	
3	8	UA/0039685014	UA209140/2021/006022
ТОВ Молочна компанія Галичина 79024, м. Львів, вул. Липинського, 54 Україна,		ЕК 10 АА	Електронне декларування
UA10039685014		5	33 № 10078
MD/0000000000 MILK Balti, str Independentei, 37 Republic of Moldova		UA/0039685014 ТОВ Молочна компанія Галичина Україна, 79024 м. Львів, вул. Липинського, 54 UA10039685014	
UA/0039685014 ТОВ Молочна компанія Галичина 79024, м. Львів, вул. Липинського, 54 UA10039685014		Молдова	
MD 0 EXW UA Радехів		USD 10435,74 28.16650000 Q11 USD	
30 30		ЕДРПОВ: 09325703 «ІЛІЯ - ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА» МФО: 325796	
UA408090 БУКОВИНСЬКА МІТЛАЦЯ		BD 209-012-1-1	
1. Кисломолочний продукт: Кефір ПЕТ ТМ LA TI1 жирність 2,5%; 870р., без додавання цукру та інших підсолоджувальних речовин, ароматизований. Див. "електронний інвойс" 2. Місь - 7 AG/7/1 3. 0		04039051 00 0 4057 6 3753 18 2200 1400 61.97024	
027 0/н 0380 06/01.2021 0730 0404097 0857 EAP074527 4102 СП №6 4104 EK-07/20 7008 MD14600F 165 2125651		26.01.21 26.01.21 26.01.21 26.01.21 26.01.21 01.01.20 26.01.21	
MD/0000000000 Moldova Logistic, Balti, str Independentei, 10 +37323467965		61.97024	
05.02.2021		Україна, 79024 м. Львів вул. Липинського, 54 Петренко О.О. +380956786545 MD2021@gmail.com	

УКРАЇНА (форма МД-3)		ДЕКЛАРАЦІЯ		Автомобільний орган адміністративного податку	
1. Авіаційні літаки		ЕК 10	AA	UA209140/2021/006022	
0		С	ВІС		
		2	3	8	
2. Вартість за мито	1. Молочна продукція: сметана в стаканах IM-350г, жирністю 15%-350г та жирністю 20% складувальних речовин, неароматизована. Див. "електронний інвойс" 2. Місце - 9 AG/9/1 3. 0	2	04039059 00		0
		4	UA	2368 83	
		7	1000	2700	2007 8
		8	3441 8000		
		96.93783			
2. Вартість за мито	1. Молоко тетрафіно без додавання цукру, 1% - IM Галичина, розсафоноване у первинну паковку по 900г. Див. "електронний інвойс" 2. Місце - 5 PX/5 3. 0	3	04011010 00		0
		4	UA	2931	
		7	1000	2700	2746
		8	1320 0000		
		37.17978			
2. Вартість за мито	1. Молоко тетрафіно без додавання цукру, 2,5% - IM Галичина, розсафоноване у первинну паковку по 900г. Див. "електронний інвойс" 2. Місце - 11 PX/11 3. 0	4	04012011 00		0
		4	UA	6448 2	
		7	1000	2700	6041 2
		8	3188 0000		
		89.23147			
3		Примірка для відправника експортера			
8		Примірка для отримувача			
с. 11/11					

Додаток Б

Контракт №ЕК-07/20

Украина, г. Львов

«01» января 2020г.

ООО «Молочная Компания», действующего на основании Устава, именуемое в дальнейшем «Продавец», с одной стороны и Компания «**MILK**», в лице Директора, действующей на основании Устава, именуемая в дальнейшем «Покупатель», с другой стороны, заключили настоящий контракт о нижеследующем:

1. Предмет контракта.

1.1. В порядке и на условиях настоящего Контракта, Продавец обязуется изготовить и поставить согласованную молочную Продукцию под ТМ «Latti» (далее по тексту «Товар»), а Покупатель принимает на себя обязательства оплатить и принять «Товар», производства Украины, в соответствии с согласованными Сторонами Спецификациями и Дополнениями, которые являются неотъемлемыми частями настоящего Контракта.

Торговая марка должным образом зарегистрированная торговым знаком, принадлежащим компании «**MILK**».

Покупатель предоставляет Продавцу неисключительное право производить, упаковывать и маркировать согласованную молочную Продукцию под собственной торговой маркой.

1.2. В спецификациях к Контракту на каждую отдельную партию Товара Стороны согласовывают объем, ассортимент, цену, количество, сроки и условия поставки.

1.3. Продавец имеет право передавать производство заказанного Товара третьим лицам. Однако, Продавец несет полную ответственность за любой ущерб и/или убытки, понесенные Покупателем которые были вызваны третьими лицами.

1.4. Продавец гарантирует, что является собственником поставляемого по настоящему Контракту товара и что товар каким-либо способом не отчужден, не заложен, не пребывает в споре и под арестом, прав относительно него у третьих лиц нет.

1.5. Продавец не имеет право продать продукцию под ТМ «Latti» третьим лицам без письменного согласия покупателя.

2. Базисные условия поставки.

2.1. Продавец осуществляет поставку товара на условиях EXW 80200, Украина, Львовская область, согласно Инкотермс 2010, что оговаривается в Спецификациях к настоящему Контракту, если иное не предусмотрено в Спецификациях.

2.2. - товаротранспортная накладная (CMR) – 3 экз.;

- сертификат происхождения товара – 1 экз.;

- счет-фактура (инвойс) – 5 экз.;

- ветеринарный сертификат – 1 экз.;

- упаковочный лист – 3 экз.;

- удостоверение качества (декларация производителя) – 1 экз.;

- копия экспортной таможенной декларации отправителя;

Продавец в день загрузки отправляет Покупателю скан-копии документов указанных в пункт 2.2. на электронные почты:

2.3. Товар, указанный в спецификациях, поставляется Продавцом отдельными партиями в соответствии с электронными заявками Покупателя. Заявка на поставку партии товара передается Покупателем Продавцу в виде электронного документа на электронную почту:

- номер и дату заявки,
- наименование Продавца,
- наименование Покупателя,
- ассортимент товара,
- количество товара,
- плановая дата отгрузки товара Продавцом;

2.4. Покупатель обязуется предоставить Продавцу Заявку на поставку партии товара за 7 (семь) календарных дней до даты отгрузки.

2.5. В случае если Продавец не получил Заявку Покупателя согласно утвержденному графику подачи Заявок (Дополнение №1), Продавец обязан дополнительно связаться с Покупателем для получения данной Заявки.

2.6. Право собственности на товар и риск случайной гибели товара переходит от Продавца к Покупателю с момента передачи товара на рампе склада Продавца для погрузки.

2.7. Поставщик обязан поставить товар надлежащего качества, с учетом достаточного и необходимого объема информации о нем в соответствии с требованиями, предусмотренными действующим законодательством Украины.

2.8. Покупатель обязуется при доставке со склада Продавца на свой склад соблюдать температурный режим хранения продукции согласно ГОСТ.

3. Количество и качество товара.

3.1. Количество и номенклатура Товара, каждой поставляемой Продавцом партии должны соответствовать заказу Покупателя и подписанной Спецификацией между сторонами.

3.2. Качество поставляемой продукции, должно соответствовать сертификату качества, выданному производителем, и ГОСТ, ТУ, ветеринарным требованиям.

3.3. Претензии рассматриваются в течении 7 (семи) календарных дней с момента получения, после чего по соглашению сторон принимаются меры по их устранению.

3.4. Качество и безопасность товара, производимого по данному Договору должно соответствовать законам, подзаконным актам, а также требованиям, установленным государственными стандартами и техническими условиями и другими нормативными документами действующими в Украине, настоящим Договором и подтверждаться следующими документами, среди которых в зависимости от вида товара могут быть:

3.4.1. ветеринарное разрешение для пищевых товаров и продовольственного сырья животного происхождения в случаях, предусмотренных действующим законодательством;

3.4.2. декларация производителя (удостоверение о качестве, сертификат качества) на партию товара. Предоставляется с каждой поставкой;

3.4.3. протоколы испытаний продукции по показателям качества (органолептические, физико-химические, физико-механические и пр. показатели) и показателям безопасности (микробиологические, токсикологические, радиологические и пр. показатели), выданные аккредитованными лабораториями. Предоставляются – по запросу.

3.4.4. другие предусмотренные действующим законодательством документы.

3.5. Качество товара, поставляемого по данному Контракту, должно отвечать информации о таком товаре, указанной в сопроводительных документах и на его упаковке (этикетке). Информация на потребительской упаковке должна быть понятной, легко читаемой, достоверной, сохраняться в течение срока годности товара и не должна вводить в заблуждение потребителей. Продавец гарантирует Покупателю надлежащее качество Товара на протяжении всего срока годности, а также полное соответствие характеристик Товара, в т. ч. соответствие содержания массовой доли сырья, используемого при производстве товара, данным, указанным в Приложении №2 к данному договору. Под надлежащим качеством товара, в том числе понимается отсутствие дефектов товарного (внешнего) вида. Покупатель в любое время имеет право осуществлять проверку показателей качества и безопасности товара на протяжении всего срока его годности.

Покупатель в любое время имеет право осуществлять проверку соответствия количественных показателей (масса нетто, объем) каждой единицы товара, информации, приведенной на маркировке,

с распространением результатов такой проверки на всю партию товара. Проведение такой проверки возможно на протяжении всего срока годности товара.

3.6. Если качество и безопасность товара окажется несоответствующим стандартам, техническим условиям, Приложению №2 к настоящему Договору, иной документации, образцам (эталонам) или условиям Договора, а также при отсутствии документов, которые подтверждают качество и безопасность товара, Покупатель вправе отказаться от принятия товара и потребовать в установленном порядке возврата уплаченных сумм или замены товара, или требовать безвозмездного устранения Поставщиком недостатков товара, его упаковки в течение 7 (семи) календарных дней с момента предъявления Покупателем претензий по качеству поставляемого товара или выявления отсутствия документов, подтверждающих качество товара, за счет Продавца. Покупатель может принять на хранение данный товар при подтверждении Продавцом гарантийным письмом принятия его 100% возврата.

3.7. Покупатель имеет право направить Продавцу письменное требование с указанием прекратить производство Товара и досрочно расторгнуть данный Договор в случае выявления Покупателем и/или контролирующими органами и/или конечными потребителями некачественного Товара, факт ненадлежащего качества которого подтверждается заключениями независимых (экспертных) лабораторий и/или решениями судов и/или постановлениями государственных контролирующих органов. При этом Покупатель освобождается от необходимости приобретения уже произведенного Продавцом Товара, а также от возмещения расходов, понесенных Продавцом на производство Товара. В случае наличия остатков некачественной партии товара у Покупателя, Продавец обязуется в течение 10-ти рабочих дней после получения уведомления от Покупателя произвести возврат данного товара за свой счет, а также компенсировать логистические затраты, понесенные Покупателем. В случае, если партия некачественного товара оплачена Покупателем, Поставщик обязуется в течение 7-ми банковских дней после получения уведомления от Покупателя вернуть денежные средства на текущий счет Покупателя.

3.8. Представители Покупателя имеют право посещать производственные помещения Продавца в любое время в течение обычных рабочих часов, не вмешиваясь в рабочий процесс Продавца, с целью получения образцов товаров и/или ознакомления с документацией, которая имеет отношение к производству товара. При посещении представителями Покупателя помещений особого режима поставщик должен предоставить необходимую спецодежду и средства защиты.

3.9. Продавец должен сохранять определенное количество образцов товара от каждой произведенной партии, которое определено как необходимое для проведения экспертизы по такому товару согласно нормативных документов. Продавец должен сохранять эти товары как минимум до истечения срока годности (хранения) товара (для пищевых товаров). Представители Покупателя имеют право проверять образцы на соответствие характеристикам и стандартам качества товаров в любое время, когда, по их мнению, это необходимо в течение обычных рабочих часов.

3.10. В случае невозможности соблюдения качества Товара по независящим от Продавца причинам, Продавец обязан в течение 2 календарных дня с момента, когда ему стало известно о таких причинах, письменно известить Покупателя с целью принятия решения относительно приостановления производства и реализации товара.

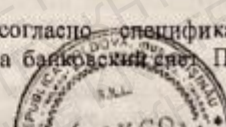
4. Общая стоимость контракта.

4.1. Стоимость поставки каждой партии Товара согласно Инкотермс 2010 указывается в Долларах США в спецификациях к данному договору, включая расходы по упаковке груза.

4.2. Общая сумма контракта определяется как общая стоимость всего поставленного Покупателю Товара в соответствии со Спецификациями за весь период действия Контракта.

5. Условия оплаты.

5.1. Покупатель оплачивает поставку каждой партии Товара согласно спецификации и выставленного счета-фактуры путем перечисления денежных средств на банковский счет Продавца в Долларах США. Условия оплаты указываются в спецификации.

5.2. Все банковские расходы, связанные с платежами по настоящему контракту оплачивает Покупатель.

5.3. Условия оплаты – отсрочка платежа 3 (три) календарных дня после выставления счета.

6. Порядок планирования производства и сроки отгрузки

6.1. Объем производства Товара подлежит планированию Покупателем на предстоящий период - месяц и отражается в прогнозе. Покупатель предоставляет прогноз на будущий месяц с еженедельным прогнозом.

Оба прогноза предоставляются каждый понедельник в форме, предусмотренной в Приложении №3.

6.2. Продавец обязан подтвердить Прогноз Покупателя в течение 3 дней с момента его получения.

6.3. Покупатель самостоятельно в течение срока действия настоящего Договора определяет окончательный объем производства и поставки Товара в заказах, направляемых Продавцу (далее «Заказ»), по электронной почте в форме, предусмотренной в Приложении № 1.

6.4. Продавец обязан подтвердить Заказ в течение 24 (двадцати) четырех часов с момента его получения путем визирования Заказа в необходимом поле формы, указав дату и время поставки, и направить скан-копию подписанного Заказа Покупателю по электронной почте.

6.5. Объем заказанного Товара в периоде может отличаться от Прогноза на $\pm 30\%$.

6.6. Электронная форма Заказа имеет юридическую силу до момента обмена Продавцом и Покупателем оригиналами Заказов.

6.7. Заказ, размещенный в пределах $\pm 30\%$ от прогноза, является обязательным для исполнения.

6.8. Заказ, объем которого превышает Прогноз на 30%, согласуется Сторонами дополнительно, с учетом сроков необходимых для поставки соответствующего количества упаковочного материала.

6.9. Продавец самостоятельно осуществляет планирование производства Товара (в том числе приобретение сырья) в соответствии с прогнозом.

6.10. О невозможности выполнения Заказов Продавец должен уведомить Покупателя об этом в письменной форме на протяжении 48 (сорока восьми) часов с момента размещения Заказа, но не позднее, чем за 36 (тридцать шесть) часов до срока исполнения Заказа.

6.11. Отгрузка осуществляется не позднее 10 календарных дней с момента подтверждения оплаты или в срок, согласованный сторонами и указанный в спецификации.

6.12. Любой вводимый график отгрузки, как ускоряющий, так и замедляющий, должен предварительно быть одобрен обеими сторонами.

6.13. Датой отгрузки считается дата таможенного штампа на грузовой таможенной декларации.

Товар поставляется на условиях Инкотермс 2010.

7. Упаковка и маркировка

7.1. Упаковка Товара должны соответствовать международным стандартам.

7.2. Изготавливаемый и поставляемый по настоящему Контракту товар фасуется в упаковку (на товар наносится этикетка), дизайн которой (размер, форма, изображение, цветовая гамма, содержание надписей и др.) указан в Приложении №2 к настоящему Контракту. Имущественные права интеллектуальной собственности на дизайн упаковки (этикетки) принадлежат Покупателю и охраняются законом.

7.3. Товар должен поставляться в неповрежденной упаковке. Упаковка товара должна соответствовать требованиям, установленным государственными стандартами и техническими условиями, действующими в Украине изготавливаться из материалов, соответствующих нормативным и законодательным требованиям и обеспечивать полную сохранность товара от всякого рода повреждений при его транспортировке с учетом нескольких перегрузок в пути и хранения в течение срока годности товара.

Продавец обязан обеспечить качественное нанесение информации на потребительскую упаковку, в том числе, штриховые коды, даты изготовления, сроки годности, номера партии и т.д.

7.4. Продавец обязан по требованию Покупателя предоставлять в срок не позднее 2 (двух) календарных дней с даты получения требования Покупателя, надлежащим образом заверенные, предусмотренные действующим законодательством документы, подтверждающие наличие либо отсутствие в составе поставляемого товара генетически модифицированных организмов (ГМО) и/или использование (неиспользование) при его производстве сырья, содержащего генетически

модифицированные организмы (ГМО)

8. Приемка товара.

8.1. Продавец извещает Покупателя о планируемой отгрузке партии Товара в течение 7 дней до даты отгрузки. Представитель Покупателя должен произвести осмотр и приемку Товара на складе Продавца.

8.2. Расходы по доставке товара со склада Продавца на склад Покупателя оплачивает Покупатель.

9. Форс-мажорные обстоятельства.

9.1. В случае, если любая из сторон не в состоянии выполнить полностью или частично свои обязательства по настоящему контракту из-за обстоятельств непреодолимой силы, не зависящих от их воли, военных действий любого характера, блокады, запрета на экспорт или импорт, то условия выполнения обязательств будут переноситься по времени на более поздний период при сохранении упомянутых обстоятельств. Если вышеуказанные обстоятельства будут сохраняться более 90 дней, то каждая сторона будет в праве отказаться от дальнейшего выполнения контракта. В таком случае ни одна из сторон не будет иметь право требовать компенсацию за возможные убытки. Сторона, оказавшаяся не в состоянии выполнять свои обязательства по настоящему контракту, должна незамедлительно уведомить другую сторону о сохранении либо прекращении действия известных обстоятельств, препятствующих выполнению данного контракта. Сертификат, выданный Торговой Палатой в стране Продавца или Покупателя, будет являться достаточным подтверждением наличия вышеупомянутых обстоятельств и периода их сохранения.

10. Арбитраж.

10.1. Стороны разрешают все противоречия, возникающие в процессе взаимодействия по настоящему Контракту, путем переговоров.

10.2. Непреодолимые разногласия по настоящему контракту подлежат рассмотрению в Международном коммерческом арбитражном суде при ТПП Украины.

10.3. За неисполнение или ненадлежащее исполнение других обязательств по данному договору обе стороны несут ответственность в соответствии с действующим законодательством Украины.

10.4. По поводу всех других вопросов, не урегулированных настоящим договором, обе стороны руководствуются нормами материального права Украины.

11. Другие условия.

11.1. Каждая сторона может изменить свой адрес, дав предварительное письменное извещение другой стороне. Замечания будут также считаться переданными, если они отправлены через факсимильную связь или по электронной почте.

11.2. Настоящий Контракт вступает в силу с момента его подписания.

11.3. Данный контракт, а также все дополнения, приложения и изменения к нему, письма и другие документы, необходимые для таможенного оформления, переданные по средству факса или электронной почты, имеют юридическую силу и могут быть использованы при таможенном оформлении.

12. Предостережение о конфиденциальности.

12.1. Содержание настоящего контракта, условия сотрудничества Сторон представляют собой Конфиденциальную информацию. Стороны обязуются, как в течение всего срока действия настоящего контракта, так и в течение трех лет по окончании его действия, ни при каких обстоятельствах не разглашать Конфиденциальную информацию, и соглашаются обеспечить меры по защите конфиденциальности информации. Конфиденциальная информация доводится до сведения только тех сотрудников Сторон, которые непосредственно участвуют в выполнении настоящего договора. Несмотря на вышесказанное, Конфиденциальная информация может быть раскрыта Стороной на основании законного требования государственного органа или по решению суда. При этом раскрывающая Конфиденциальную информацию Сторона письменно уведомляет противоположную Сторону о факте раскрытия или передачи Конфиденциальной информации.

13. Срок действия, изменение и расторжение договора.

13.1. Настоящий контракт вступает в силу с момента его подписания уполномоченными представителями Сторон и действует до 31 декабря 2020 года. Окончание действия Контракта не освобождает Стороны от исполнения взятых на себя обязательств, предусмотренных данным Контрактом.

13.2. В случае, если Стороны, в срок не меньше чем за 20 дней до окончания срока действия данного Контракта, не проинформируют друг друга про желание разорвать данный Контракт или подписать новый Контракт, то данный Контракт считается продленным сроком на 1 год на таких же условиях и будет действовать до 31.12.2021.

13.3. С момента подписания настоящего Контракта все предшествующие ему соглашения и переписка утрачивают юридическую силу.

13.4. Настоящий Контракт может быть изменен, расторгнут по соглашению сторон, что оформляется дополнительным соглашением к настоящему Контракту. При этом сторона инициатор расторжения Контракта обязана предупредить другую Сторону о желании расторгнуть данный Контракт за 30 календарных дней по средствам электронной почты, факсом, или же иным способом. При этом Стороны дополнительно решают вопрос по остаткам упаковочного материала (этикетки).

14. Реквизиты сторон:**Покупатель:****MILK**

Republic of Moldova

Продавец:**ООО «МОЛОЧНАЯ КОМПАНИЯ»**

Додаток В

Seller-Продавец		Date - Дата: 26.01.2021 г.				
ООО «Молочная Компания» The Dairy company 79024, Украина, Код ОКПО р/с 2600 Банк: Филиал Львовского областного управления АО «Ощадбанк» МФО 325796 Beneficiary's BANK: JSC «Oshadbank» №10013 SWIFT:		СЧЕТ-ФАКТУРА 06.01.2021				
Страна происхождения		Украина				
Customer- Покупатель		MILK Republic of Moldova				
Contract-Контракт		КОНТРАКТ № ЕК-07/20 от 01.01.2020				
SUPPLEMENT TO CONTRACT-СПЕЦИФИКАЦИЯ К КОНТРАКТУ		Спецификация №6 от 26.01.2020 г.				
CAR - АВТОМОБИЛЬ		TNW				
Trailer - Прицеп		X 35				
Delivery - Поставка		EXW Радехов				
Numbers Номер	Description of goods Наименование товара (груза)	Unit Ед. изм. (шт./кг)	Общее количество Заказа в шт./кг	Количество ящиков	Price, \$ (доллар) Цена, в долларах, за шт./кг	AMOUNT НА СУММУ, \$ (Доллар)
1	Кефир ПЕТ 2,5% 870г ТМ Latti	шт.	4 314 шт.	719	0,51	2 200,14
2	Сметана стакан 20% 350г ТМ Latti	шт.	5 736 шт.	717	0,60	3 441,60
3	Молоко тетрафидно 1,0% 900г ТМ Галичина	шт.	3 000 шт.	200	0,44	1 320,00
4	Молоко тетрафидно 2,5% 900г ТМ Галичина	шт.	6 600 шт.	440	0,48	3 168,00
5	Молоко тетрафидно 3,2% 900г ТМ Галичина	шт.	600 шт.	40	0,51	306,00
						10 435,74
AMOUNT-ВСЕГО НА СУММУ:						
Десять тысяч четыреста тридцать пять долларов 74 цента						
Seller (Sender) signature: Продавец (Грузоотправитель) Подпись:		Директор Главный бухгалтер				

Додаток Д

**Спецификация №6
к Контракту №ЕК-07/20 от 01.01.2020**

Украина, г. Львов

«26» января 2021 г.

1. Товар для отгрузки:

№	Полное наименование товара	Общее количество, в штуках/кг
1	Кефир ПЕТ 2,5% 870г ТМ Latti	4 314 шт.
2	Сметана стакан 20% 350г ТМ Latti	5 736 шт.
3	Молоко тетрафино 1,0% 900г ТМ Галичина	3 000 шт.
4	Молоко тетрафино 2,5% 900г ТМ Галичина	6 600 шт.
5	Молоко тетрафино 3,2% 900г ТМ Галичина	600 шт.

2. Общий вес Товара (нетто) – **15 097,18 кг.** Общий вес Товара (брутто) – **16 391,83 кг ±3% (в том числе учтен вес паллет – 825 кг).**

Вес паллет 33 шт. – 825 кг.

3. Поставка товара осуществляется в 1 (одной) фуре. На каждую фуру Продавец предоставляет полный пакет документов.

4. Общая стоимость товара будет указана в проформе-инвойсе.

5. Оплата производится согласно выставленному инвойсу - №06/01.2021 от 26.01.2021г.

6. Страна происхождения Товара - Украина.

7. Поставка товара осуществляется Продавцом на условиях согласованных в Договоре № ЕК-07/20 от 01.01.2020.

8. Товар упаковывается в:

- Сметана, молоко тетрафино, масло сладко-сливочное, йогурт стакан, сливки – картонный ящик;
- Кефир и йогурт (бутылка и ведро) – в термо-усадочную пленку; молоко сухое – бумажный мешок;

9. Грузоотправителем товара является – ООО «Молочная Компания»

10. Товар произведен на производственных мощностях расположенных по адресу: Львовская обл., г. Радехов, _____ Производитель: ООО «Молочная компания» _____

11. Реквизиты сторон

Продавец / The SELLER	Покупатель / The BUYER:
ООО «Молочная Компания»	S.R.L. «MILK»
	Republic of Moldova
	Покупатель / The Buyer representative: Уполномоченное лицо / Authorised person
	_____

Додаток Е

Упаковочный лист
к Спецификации №6 к Контракту №ЕК-07/20 от 01.01.2020

Украина, г. Львов

26.01.2021

Продавец: ООО «Молочная Компания»

Покупатель: S.R.L. «MILK»

№	Штрих-код	Полное наименование товара	Ед. измерения шт./кг	Объем количества в шт./кг	Количество единиц упаковки при отгрузке 28.02.21	Вес нетто упаковки, кг	Вес нетто упаковки брутто, в кг	Общий вес		Количество упаковок, в шт.
								нетто, кг	брутто, кг	
1	484120901304	Кефир ТЕТ, 5% ЖИР ТМ Lactel	шт.	4 314	719	5,32	5,40	3 752,18	4 057,60	7
2	4813239000764	Сметана 20% ЖИР ТМ Lactel	шт.	5 736	717	2,80	2,89	2 067,60	2 368,83	9
3	483008404121	Молоко ультрафиолетовое 3% ЖИР ТМ Lactel	шт.	3 000	200	13,73	14,00	2 748,00	2 931,00	5
4	483008409581	Молоко ультрафиолетовое 2,5% ЖИР ТМ Lactel	шт.	6 600	480	13,73	14,00	6 041,20	6 448,20	11
5	483008404130	Молоко ультрафиолетовое 3,2% ЖИР ТМ Lactel	шт.	600	40	13,73	14,00	548,20	586,20	1
								15 097,18	16 391,83	33

Додаток Ж

1. Грузоотправитель/экспортер (наименование и адрес) ООО "Молочная Компания" УКРАИНА		4. № MD14600F165 2125651 СЕРТИФИКАТ О ПРОИСХОЖДЕНИИ ТОВАРА Форма СТ-1			
2. Грузополучатель/импортер (наименование и адрес) МЛК РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА		Выдан в УКРАИНЕ (наименование страны) Для предоставления в РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА (наименование страны)			
3. Средства транспорта и маршрут следования (насколько это известно) автомобильным транспортом		5. Для служебных отметок Контракт № ЕК-07/20 от 01.01.2020 Спецификация № 6 от 26.01.2021			
6. №	7. Количество мест и вид упаковки	8. Описание товара	9. Критерий происхождения	10. Количество товара	11. Номер и дата счета фактуры
1. 2. 3. 4. 5.	Ящики картонные: 719 шт 717 шт 200 шт 440 шт 40 шт	Кефир ПЕТ 2,5% 870г ТМ Latti - 4314 шт Сметана стакан 20% 350г ТМ Latti - 5736 шт Молоко тетрафино 1,0% 900г ТМ Галичина - 3000 шт Молоко тетрафино 2,5% 900г ТМ Галичина - 6800 шт Молоко тетрафино 3,2% 900г ТМ Галичина - 600 шт	Д 0403 Д 0403 Д 0401 Д 0401 Д 0401	Вес брутто / нетто (кг):	№ 06/01.2021 от 26.01.2021
	2 116 шт (в т.ч. 1 397 шт картонных ящиков и 719 шт упаковок из термоусадочной пленки) (33 поддона)	Всего:		15 566,83 / 15 097,18 общий вес брутто с поддонами: 16 391,83	
12. Удостоверение Настоящим удостоверяется, что декларация заявителя соответствует действительности ЛЬВОВСКАЯ ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА Стрыйский парк, Львов, 80011, Украина Подпись: _____ Дата: 26.01.2021 Печать: _____ Гудз Е.М.			13. Декларация заявителя Нижеподписавшийся заявляет, что вышеприведенные сведения соответствуют действительности; что все товары полностью произведены или подвергнуты дополнительной переработке в УКРАИНЕ в что выдана, _____ (наименование страны) с указанием происхождения таких товаров г. Львов Подпись: _____ Дата: 26.01.2021 Печать: _____		

Додаток К

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ
ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

Держпродспецслужба
вул. Б. Гринченка, 1, м. Київ, 01001
tel: 279-12-70, fax: 279-48-83, web: www.consumer.gov.ua
e-mail: info@consumer.gov.ua
код ЄДПРПОУ 39924774

УКРАЇНА
UKRAINE

STATE SERVICE OF UKRAINE
ON FOOD SAFETY
AND CONSUMER
PROTECTION SSUFSCP

1, B. Hrinchenko str., Kyiv, 01001
tel: +38 (044) 279-12-70, fax: +38 (044) 279-48-83
web: www.consumer.gov.ua
e-mail: info@consumer.gov.ua

МІЖНАРОДНИЙ ВЕТЕРИНАРНИЙ СЕРТИФІКАТ
INTERNATIONAL VETERINARY CERTIFICATE

EA № 074527

на м'ясо, м'ясні та молочні продукти, рибу і рибопродукти, які експортують з України
for meat, meat and milk products, fish and fish products exported from Ukraine

Прикордонний інспекційний пункт Рава - Руський ВППК
Frontier Inspection Post
Найменування продукції Кисломолочна продукція
Name of the product
Кількість місць Тридцять три 33
Number of the products
Упаковка Палети
Type of package
Маркування H - UA - 13 - 13 - 1X - CC - PP
Identification marks
Вага нетто 15097.18
Net weight

1. ПОХОДЖЕННЯ ПРОДУКЦІЇ / ORIGIN OF THE PRODUCT

Найменування та місцезнаходження виробника, вказати адміністративно-територіальну одиницю ТОВ МК
Name and address of producer, indicate the name of administrative territory

Походження продукції Україна
Origin of the product

2. НАПРАВЛЕННЯ ПРОДУКЦІЇ / DESTINATION OF THE PRODUCT

Країна призначення Молдова
Country of destination

Країни транзиту Молдова
Countries of transit

Пункт перетину кордону Мамалига
Point of crossing the boarder

Найменування та місцезнаходження одержувача МІК
Name and address of consignee Republic of Moldova

Транспорт (аеропорт № вагонів, автомобілів, ребе аліака, судна) TNW XC

Means for transport (specify the number of the wagon, truck, flight number, name of the ship)

Маршрут руху транспорту Рахєсїв - Мамалига - Кишинїв
Route of transportation

№ накладних 06/01.2021 Big 26.01.21

No of consignments

ДЕРЖАВНА МИТНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Спеціалізована лабораторія з питань експертизи та досліджень
Львівський відділ експертиз та досліджень

79040, м. Львів, вул. Городоцька, 369, E-mail: lb.post@customs.gov.ua
тел./факс: : (032) 295-87-97, (032) 295-87-71

ВИСНОВОК № 31/2021

Складено 26.01.2021 року

- 1. Замовник: Галицька митниця Держмитслужби**
- 2. Об'єкт(и) дослідження (експертизи) та реєстраційний(і) номер(и):** проби товару, заявленого у графі 31 МД № UA209140/2021/006022, як товар №4 «Молоко тетрафіно без додання цукру – 2,5%, ТМ Галичина, розфасоване у первинну упаковку по 900 г.». (гр. 33 МД – 0401 20 11 00), вх. СЛЕД від № 26.01.2021 №56/1-45.
- 3. Підприємство/громадянин:** ТОВ «Молочна компанія «Галичина», 79024, м. Львів, вул.Липинського, 54, Україна.
- 4. Виробник:** ТОВ «Молочна компанія «Галичина», 79024, м. Львів, вул.Липинського, 54, Україна. (згідно з наданою МД).
- 5. Акт про взяття проб (зразків) товарів:** №12/209 від 26.01.2021.
- 6. Супровідні документи (копії):**
  - 6.1. МД № UA209140/2021/006022.
  - 6.2. Зовнішньоекономічний договір № ЕК -07/20 від 01.01.2020.
  - 6.3. Рахунок-фактура (інвойс) № 06/01.2021 від 26.01.2021.
  - 6.4. Міжнародна автомобільна накладна (CMR) №0404097 від 26.01.2021.
  - 6.4. Сертифікат про походження товару форми СТ-1 № MD14600E165 2125651 від 26.01.2021.
- 7. Обґрунтування та мета направлення запиту:**
  - 7.1. Перевірка відповідності відомостей, занесених до гр.. 31 «Опис товарів» товарам, заявленим до митного оформлення.
  - 7.2. Перевірка правильності класифікації товарів, заявлених до митного оформлення.
- 7. Завдання для дослідження:**
  - 8.1. Встановити органолептичні та фізико-хімічні показники товару.

8.2. Визначити характеристики товару, визначальні для його класифікації, використовуючи термінологію УКТЗЕД.

9. Дослідження:

9.1. Опис проб (зразків) товару: на дослідження надійшли два зразки товару у двох примірниках (дослідні та контрольні). Примірники упаковано у два окремих полімерних пакети під митним забезпеченням (2 пломби «209№109»). Кожен примірник мав маркувальну етикетку встановленої форми відповідно до вимог наказу Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058). Порухення цілісності, митного забезпечення та пакувань не виявлено. Один примірник кожної проби, обраний довільним чином, відкрили для подальшого дослідження, інший залишено у СЛЕД Держмитслужби в якості контрольного

На маркуванні верхньої частини упаковки зазначено логотип виробника, фірмова назва, які співпадають з назвою товару в інвойсі. На зовнішній стороні упаковки на прямокутній етикетці білого кольору нанесено маркування українською мовою, де вказано: найменування товару, виробник, країна виробництва, штрих-код.

9.2. Методи дослідження:

9.2.1. Органолептичний метод .

Встановлено, що зовнішній вигляд, консистенція, колір, смак та запах зразка відповідає ДСТУ 2661:2010 [1]. Також характерним є однорідний колір за усією масою, сторонні присмаки і запахи не виявлено (таблиця)

9.2.2. Визначення фізико-хімічних показників.

Масову частку жиру в молоці визначали кислотним методом згідно з ДСТУ ISO 11870:2007 «Молоко і молочні продукти. Визначення масової частки жиру. Загальні рекомендації щодо використання методів із застосуванням жиромірів.» [2]. Цей спосіб є стандартним і заснований на розчиненні сірчаною кислотою білків молока, у тому числі і білкової оболонки жирових кульок, внаслідок чого жир виділяється в чистому вигляді. Масову частку білка визначали рефрактометричним методом [1,3]. Цей метод заснований на встановленні різниці показників заломлення променя світла після проходження його через молоко і одержаної з нього безбілкової сироватки. Масу нетто зразків молока визначали згідно з ДСТУ 6066:2008 «Молоко та молочні продукти. Методики визначання температури і маси нетто.» [4]. Дані наведено в таблиці.

9.3. Результати дослідження:

Наданий на дослідження зразок з маркувальною етикеткою «Товар № 1» ідентифікований як молоко питне з масовою часткою жиру 2,50%, масовою часткою білку – 2,80%, масою нетто – 900,00 г.

Результати експертизи зразка молока

Показник	Зразок
Зовнішній вигляд і консистенція	Однорідна рідина без осаду, пластівців білка та грудочок жиру
Колір	Білий, рівномірний за всією масою
Смак і запах	Чистий, без сторонніх, не притаманних свіжому молоку запахів. Ледь солодкий. Найвний легкий присмак пастеризації
Масова частка жиру, %	2,50
Масова частка білка, %	2,80
Маса нетто, г	900

10. Висновок:

За результатами досліджень встановлено, що наданий на дослідження зразок - молоко питне з масовою часткою жиру 2,50%, масовою часткою білку – 2,80%, масою нетто – 900,00 г. Результати дослідження (в межах похибки) для наданого зразка товару не суперечать інформації, заявленій в графі 31 МД № UA209140/2021/006022.

11. Список використаних джерел:

1. Молоко коров'яче питне. Загальні технічні умови: ДСТУ 2661:2010. – [Чинний від 2011–10–01]. - К.: Держспоживстандарт, 2011. – 17с.
2. Молоко і молочні продукти. Визначення масової частки жиру. Загальні рекомендації щодо використання методів із застосуванням жиромірів (ISO 11870:2000, IDT): ДСТУ ISO 11870:2007. – [Чинний від 2009–01–01]. - К., Держспоживстандарт України, 2008. – 8 с.
3. Ветеринарно-санітарна та технологічна експертиза молока: навчальний посібник / Н. А. Ткаченко, О. П. Чагаровський, Н. О. Дец, Л. О. Ланженко, О. А. Кручек. – Рівне: «Овід», 2018. – 235 с. – Режим доступу: <http://www.ag-lab.org/sites/default/files/pdf/Navchalniy%20posibnik.pdf>.
4. Молоко та молочні продукти. Методики визначання температури і маси нетто: ДСТУ 6066:2008. - [Чинний від 2009–07–01]. - К., Держспоживстандарт України, 2009. - 7 с.

Примітки. Результати досліджень є чинними для наданої проби товару.

Експерт

О.М. Коваленко

Начальник Львівського відділу експертиз та досліджень

І.М. Зарічний